

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy.
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

W dniach 24 i 25 lutego odbędą się posiedzenia Rady Naczelnej P.P.S. Początek obrad w niedzielę 24 lutego o godz. 11 rano w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie

W OBRONIE DEMOKRACJI PARLAMENTARNEJ
MOWA TOW. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO, MARSZAŁKA SEJMU
WYGŁOSZONA W CZERWCU W SEJMIE Z POWODU DZIESIĘCIOLECIA PARLAMENTARYZMU POLSKIEGO.

Wysoka Izbo! Dzisiaj mija lat dziesięć od dnia zebrania się pierwszego — od czasu rozbioru Państwa naszego — SEJMU ZJEDNOCZONEJ I NIEPODLEGŁEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Sejm nasz oparty na powszechnym prawie głosowania, jest WŁADZĄ USTAWODAWCZĄ NARODU. Jak Państwo Polskie, tak i jego Sejm powstał po skończeniu wojny światowej w OKRESIE REWOLUCYJNYM. Huragan powojenny, mszczący krew ludów tak okrutnie i hojnie przelaną, burzył i obalał systemy monarchicznego panowania w Europie.

Na Wschodzie płonął w rewolucyjnym pożarze gmach caratu, na Zachodzie rozpadła się pod ciosami wyzwalających się narodów stara, zbudowana monarchia Habsburgów, przed rewolucją niemiecką uciekła za granicę państwa Hohenzollern, zostawiając władzę zwycięskiej Republice.

Polska budowała swój dom państwowy w huraganie rewolucyjnym. Instynkt narodu wskazał fundamenty na których trzeba było dom budować.

Fundamentami najmocniejszymi okazały się: REPUBLIKA, jako forma rządu, a DEMOKRACJA PARLAMENTARNA jako jej ustroj wewnętrzny.

Ani monarchia dziedziczna, ani cesaryzm, ani dyktatura choćby najpotężniejszej jednostki, nie mogły stać się w rewolucyjnej zawierusze czasów powojennych fundamentem Państwa.

Jedynym gruntem pewnym dla kowitwy nawy państwowej, były serca jak najczystsze odłamki obywateli. REPUBLIKA I DEMOKRACJA były historycznie — polityczną koniecznością.

Rząd Józefa PIŁSUDSKIEGO którego władza ówczesna nosiła charakter dyktatury faktycznej, rozniósł też co rychłej pierwsze wybory do Sejmu i zwołał ten Sejm do Warszawy w dniu 9 lutego 1919 roku.

W ręce tego Sejmu PIŁSUDSKI złożył swoją władzę i z powrotem ją od Sejmu otrzymał, wybrany Naczelnikiem Państwa.

Odzwały na chwile najbardziej bohaterstwa wzmocnienia z czasów dzielów Polski, z czasów Kościuski, którego następcą stał się teraz wódz szeregowiec, bo zwycięski.

Na tym burzliwym odcinku dzieł naszych potwierdza się stara prawda w historii państw znających się w groźnym niebezpieczeństwie, że podczas burzy i groźby załamy, cały naród jak jeden mąż powołany być powinien do obrony swych praw i swojej niepodległości ofiarą życia i mienia.

Jakże jednak często o tej starej prawdzie zapominało po burzy...

Sejm stał się areną na której spotkały się poraz pierwszy od lat stu kilkadziesiąt przedstawiciele wszystkich dzielnic Polski.

W trudzie i bólu nieraz, zabił się nie poczęły słabkie rany zadane kordonomi zaborów. Sejm stawał się wieżą, łączącą Polaków, z których rębiono przez wiek cały Prusaków, Austriaków i „prawdziwie rosyjskich Indzi”.

Wybrałszy Naczelnika Państwa, Sejm rozpoznał pracę ustawodawczą, która w szczególnych przedstawiała się w „kółkach” i „kółkach” państwowym.

Też dotychczasowe Sejm uchwalają 1111 ustaw. Wymienię tylko najważniejsze z nich:

W ZAKRESIE USTAWODAWSTWA KONSTITUCYJNEGO uchwalili

Sejm Polski ustawę konstytucyjną dla województwa śląskiego, później ustawę konstytucyjną Rzeczypospolitej Polskiej, ordynację wyborczą do Sejmu, ordynację wyborczą do Senatu i ustawę o Trybunale Stanu.

W ZAKRESIE USTAWODAWSTWA ADMINISTRACYJNEGO: ustawę o policji państwowej, ustawę sanitarną, ustawę o języku państwowym, ustawę o obywatelstwie Państwa Polskiego i ustawę o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

W ZAKRESIE USTAWODAWSTWA URZĘDNICZEGO I WOJSKOWEGO: ustawę o państwowym służbie cywilnej, ustawę o powszechnym obowiązku służby wojskowej, ustawę o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych, ustawę o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów, dalej ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

W DZIEDZINIE USTAWODAWSTWA PRACY: ustawę o czasie pracy w przemyśle i handlu, ustawę o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby, ustawę o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, ustawę w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet oraz ustawę o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

W DZIEDZINIE USTAWODAWSTWA SKARBOWEGO: ustawę o naprawie Skarbu i reformie walutowej, ustawę o państwowym podatku dochodowym, ustawę o podatku majątkowym, ustawę o opodatkowaniu spadków i darowizn, ustawę o opłatach stempelowych, ustawę o finansach komunalnych, ustawę karną skarbową, wreszcie ustawę o monopolu tytoniowym, spirytusowym i zapalczanym.

W DZIEDZINIE USTAWODAWSTWA ROLNEGO zaznaczyć trzeba ustawę o scalaniu gruntów, ustawę o wykonaniu reformy rolnej z r. 1925.

Wreszcie cały szereg ważniejszych ustaw: ustawa o prawie autorskim, ustawa konsularna, ustawa o ochronie lokatorów, ustawa o rozbudowie miast, ustawa o ochronie wynalazków i znaków towarowych, ustawa o przymusie ubezpieczenia od ognia, ustawa o spółdzielniach i wiele, wiele innych ważnych i pożytecznych.

Czujemy wszyscy, że ta wielka liczba ustaw koniecznych w młodym Państwie to dopiero początek. Czekamy Sejmy Polskie jeszcze ogrom pracy. Potrzeba miliardów na budowę i organizację szkół, dalszych miliardów na rozbudowę i zmodernizowanie środków komunikacyjnych, miliardów na odbudowę kraju i budowę domów, na podniesienie rolnictwa, na ubezpieczenia społeczne i t. d. i t. d.

Ale czujemy wszyscy, że parlament bez pomocy Rządu i ludności tego ogromu pracy nie dokonaj, zwłaszcza gdy CZAS JEJGO OBRAD JEST CZORAZ SKĄPIEJ WYMIERZANY. Nie minęło tych 10 lat bez głębszych doświadczeń.

Sejm nasz odznacza się nadmierną ilością grup i stronnictw, które stanowią skład jego. Jest to zjawisko, nad którym warto się zastanowić. Płynnie ono bowiem z kilku faktów, przwrodniczych niejako, mianowicie z kilku środowisk narodowych, które nie doszły jeszcze do poznania się w interesach, wspólnych z innymi narodami. Każdy, nawet najmniej liczny naród, uważa się za obowiązane go utrzymania całego garnituru stronnictw politycznych i socjalnych. Płynnie dalej ta nadmierna ilość stronnictw z niedorozwoju ekonomicznego całego społeczeństwa w Polsce. Nie mamy i nie możemy mieć systemu dwóch lub trzech partii, jak w Ameryce lub Anglii.

Doirzewanie do rozeznawania wspólnych interesów gospodarczych lub politycznych, zbliżenie się do polityki ogólnopolskiej będą zwolna, lecz dostatecznie leczyły złe strony rozdrobnienia państwa, a sztuka rozumnego kompromisu stanie się może wreszcie udziałem i polskiego parlamentu.

Żaden chyba parlament świata nie musiał znosić tyle zarzutów o uprzedzenie demagogii, jak parlament polski. Jako członek Sejmu od pierwszego dnia jego istnienia, przeważnie istnienie wśród parlamentarzystów polskich tej choroby. Rozumiem, że najlepsza jej przyzwyczajenie są niedokładne, nieścisłe informacje masy ludowej, nieznanie podstawowych nierecz faktów politycznych i gospodarczych.

Analiza demagogii parlamentarnej stała się jednym z najciekawszych tematów psychologii politycznej, nie zajmuję się jednak nią tutaj. Bijąc się w pierś i przyznając się do winy, jestem jednak zadowolony, czy też DEMAGOGIA ORCA BYŁA KIEDY CZAROM DUKTATOROM. BA, NAWET KRÓLOM DZIEDZICZNYM, GDY SIĘ ZNALEŻLI W KŁOPOCIE I W WALCE Z WIELKIMI TRUDNOŚCIAMI RZĄDZENIA. De-

magogia jest ponurym cieniem nadmiernego ożywienia i zaognienia walk publicznych, ale nie tylko parlamenty ten cień przyćmiewa.

Młody parlament zmartwychwstałego państwa przelewał wielokrotnie swoje uprawnienia w dziedzinie ustawodawstwa na władzę wykonawczą, powodując się niemal zawsze dobrem Państwa i mniemaniem o większej sprawności i szybszej pracy Rządu.

Prawodawstwo dekretowe rozkrzewiło się też w Polsce bardzo bujnie.

Ta rezygnacja Sejmu nie zawsze dawała w praktyce rezultaty, odpowiadające motywom Wysokiej Izby, i powinna być uważana jako środek zupełnie wyjątkowy w ustroju parlamentarnym. Po powstaniu Senatu wykonał Sejm wraz z Senatem, jako Zgromadzenie Narodowe trzykrotnie prawo wyboru głowy państwa: Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pierwszy wybór padł na meza niezłomnego, uczonego i inżyniera światowej sławy ś. p. Gabrjela NARUTOWICZA.

Pierwszego przez nas wybranego Prezydenta zamordował zbrodniczy fanatyk.

(Postowie powstała).

Ofiara życia ś. p. NARUTOWICZA, złożona w służbie ojczyzny, nie została dotąd przez Sejm wedle wielkości meza uczczona.

Nie wołam o pomste pozostawiam ją Bogom, ale uważam, za państwowy obowiązek moralny Sejmu uczcić pamięć mezczyznika Prezydenta trwałym pomnikiem.

Odpowiedni wrósek zostanie Wysokiej Izbie przedłożony.

Parlamentaryzm polski przechodzi kryzys. Zakres jego pracy ustawodawczej i kontrolującej jest przez licznycy obywateli kwestjonowany i bardzo ostro zwalczany.

Nie moja rzecz jest analizować w tej chwili składniki kryzysu. Walka o zmianę Konstytucji toczyć się będzie na terenie Komisji Konstytucyjnej i w pełnej Izbie.

Jedno tylko życzenie wypowiem: dzieć się ciele w interesie dobrogo imienia i normalnego życia kraju: aby dyskusja konstytucyjna odbywała się na podstawie wiedzy w świetle jawności i odpowiedzialności, a nie przy pomocy obelg, złořezeń i pogrzebów.

PARLAMENTARYZM DEMOKRATYCZNY JEST KONIECZNĄ FAZĄ ŻYCIA KONSTITUCYJNEGO POLSKI. Nie może bowiem Polska dziś wrócić do rządów jednostki — mniejsza o jej urzędowa nazwę — ani nie urzędzyciwni rychło bezpośrednich rządów narodu.

Jeśli tak jest — musza z faktu tego tak władza ustawodawcza, jak i władza wykonawcza, wyciągnąć decydujące wnioski, a najwyraźniejszym z nich jest codzienna, lojalna szczerza, idea dobra publicznego przeniknięta współpraca obu władz. (Głosy: Bravo, Oklaski).

Nie lękajmy się konfliktów, płynących z różnicy interesów i pojęć w Rządzie, czy w Sejmie; życie rozwijającego się, dopędzającego inne narody, nie może być spokojnym gnicciem.

Ale niechaj nikt żadnej z polskich władz konstytucyjnych nie ma prawa zarzucić, że świadomie zdradza interes Państwa, że świadomie pracuje na jego szkodę. (Oklaski).

Wysoka Izbo! W dziesiątą rocznicę istnienia i pracy Sejmu, składam mu pełne uszanowania życzenia, aby zawsze był przedstawicielstwem godnym wielkiego Narodu. (Oklaski).

Z. P. P. S.

W poniedziałek 11 lutego odbędzie się o g. 11 r.

POSIEDZENIE PLENARNE Z. P. P. S., zaś o 4 g. pp. Sejm rozpoczyna trzecie czytanie budżetu.

DO NAUCZYCIELI SZKOŁ Powszechnych

Koło Nauczycieli P. P. S. Szkół Powszechnych zwołuje zebranie dyskusyjne

REFERAT WYGŁOSI TOW. POSEŁ N. BARLICKI

Zebranie odbędzie się w niedzielę, 10 lutego, o godz. 10½ rano, w lokalu „Robotnika”, ul. Warecka 7.

Koło Nauczycieli P. P. S.

„ATENEUM“

PIERWSZY POLSKI TEATR ROBOTNICZY W WARSZAWIE w pięknej sali teatralnej Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20

Dziś, w niedzielę, o godz. 4 po południu

„ZŁAMANA DRABINA“

O godz. 8 wieczorem powtórzenie premjery

„DZWONY KORNEWILSKIE“

W poniedziałek teatr nieczynny.

We wtorek, o godz. 8 wiecz.

„DZWONY KORNEWILSKIE“

Przygotowania do premjery wesołej komedji Goldoniego „Oberżystka“ są w pełnym toku. Reżyseruje p. Helena Zelwerowiczówna. Premjera w czwartek, 14 b. m.

ROKOWANIA

W PRZEMYSŁE GÓRNICZYM

P. A. T. donosi:

W związku z zapowiedzianym na poniedziałek strajkiem w przemyśle górniczym, odbyły się w ubiegły piątek konferencje wojewody śląskiego, p. Grażyńskiego, z przedstawicielami Związków Zawodowych, a w sobotę — z przedstawicielami pracodawców.

Wojewoda p. Grażyński wyznaczył na poniedziałek, dn. 11 b. m. na g. 13, wstępna konferencje przedstawicieli obu stron, która ma się odbyć w obecności członków specjalnej komisji rządowej, przybywającej do Katowic, celem zbadania sytuacji węglowej.

Na wtorek, 12 b. m. wojewoda Grażyński wyznaczył pod przewodnictwem komisarza demobilizacyjnego, p. Gallota, bezpośrednie rokowania pomiędzy przedstawicielami robotników i pracodawców w sprawie wysuniętych przez organizacje robotnicze postulatów.

Dziś organizacje robotnicze mają powziąć ostateczne decyzje w sprawie strajku.

POSIEDZENIE CENTRALNEGO WYDZIAŁU KOBIECEGO P. P. S.

Posiedzenie Centralnego Wydziału Kobiecego odbędzie się w niedzielę 10 lutego b. r., o godz. 10 rano, w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie (klub senacki), ul. Wiejska 6.

Za Centr. Wydział Kobiecy P. P. S.
D. Kluszyńska.

KRONIKA POLITYCZNA KONFERENCJA W RZĄDZIE.

Premier Bartel odbył wczoraj w południe konferencję z Ministrami Składowskim, Kühnem i Konarzewskim. Była ona poświęcona sytuacji węglowej. W wyniku tej konferencji wydano specjalne zarządzenia do wojewodów.

Z MIN. PRZEM. I HANDLU.

W Min. Przem. i Handlu rozpoczęły się prace nad projektem ustawy o produkcji nafty. Ustawa określi, kto będzie mógł dokonywać prób wierceń szybów naftowych.

ROKOWANIA HANDLOWE Z NIEMCAMI.

Onegdaj powrócił do Warszawy poseł Rzeszy Niemieckiej, p. Rauscher, który przeszło dwa tygodnie konferował z rządem niemieckim w sprawach dotyczących rokowań o traktat handlowy między Polską a Niemcami.

ZMIANA

W POSELTWIE WŁOSKIEM.

Wobec odwołania posła Maioniego, kierownictwo poselstwa włoskiego, aż do nominacji nowego posła, objął zastępczo chargé d'affaires Roman d'Angelis. W końcu bieżącego miesiąca przyjedzie do Warszawy poseł Maloni celem złożenia Prez. Rzplitej listów odwołujących (P. I. D.).

NADZWYCZAJNA KOMISJA ROZJEMCZA W ROLNICTWIE

Dnia 7 lutego Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza wydała orzeczenie, ustalające warunki pracy i płacy dla rzemieślników folwarcznych, ordynariuszów, komorników, robotników dniówkowych i sezonowców na terenie województw Warszawskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Lubelskiego i Białostockiego.

W najbliższym czasie Zarząd Gł. Zw. Zaw. Rob. Roln. Rz. P. rozpatrzy wydane orzeczenie i poweźmie właściwe uchwały. Dziś już jednak można stwierdzić, że ani jeden z postulatów ekonomicznych i socjalnych Związku nie został przez Komisję uwzględniony, i dlatego można przewidywać, iż Zarząd Gł. nie przyjmie do wiadomości orzeczenia Nadzw. Kom. Rozjemczej.

ZWARCI I JEDNOLICI W RZĄDZIE.

Jak się dowiadujemy, ubiegłej nocy dwaj wybitni dygnitarze Min. Skarbu telefonowali do redakcji pism prądowych w związku z przemówieniem Ministra Skarbu. Jeden z dygnitarzy prosił o skrócenie ustępu przemówienia Ministra o etatyzmie, drugi zaś dygnitarz żądał kategorycznie utrzymania tego ustępu.

Co za jednomyślność w „silnym” Rządzie!

SPOR O KOMPETENCJE

Wskutek listu, wystosowanego przez posła Trampczyńskiego, zastępcę przewodniczącego Komisji Wojsk., poseł Roja, rozesłał wczoraj zaproszenia do członków Komisji na posiedzenie, które zwołano na dzień 12 b. m.

Na posiedzeniu tem ma być rozpatrzony wniosek Klubu Narodowego w sprawie zmiany przepisów postępowania karnego wojskowego, dopuszczającego areszt śledczy przed rozpatrzeniem sprawy przez sąd, bez oznaczenia terminu.

Jak się dowiadujemy, przewodniczący Komisji, poseł Kościalkowski, powołując się na regulamin Sejmowy, uważa zwołanie Komisji przez vice - przewodniczącego za b. prawne, albowiem regulamin przewiduje zwołanie Komisji przez vice - przewodniczącego tylko w wypadku nieobecności przewodniczącego.

KAZIMIERZ WIERZYŃSKI JEDZIE DO AMERYKI

Laureat olimpijski p. Kazimierz Wierzyński udaje się w przyszłą sobotę w celach propagandowych przez Kopenhagę do Stanów Zjednoczonych. Pobyt p. Wierzyńskiego w Ameryce potrwa kilka tygodni.

Parlament Rzeczypospolitej

SEJM UCHWAŁIŁ W CZERWCU BUDŻET W DRUGIM CZYTANIU. SEJM UCHWAŁIŁ — PRZECIWKO GŁOSOM B. B. I B. B. S. — ZNACZNĄ SUMĘ NA POLEPSZENIE ŻOŁDU ŻOŁNIERZA POLSKIEGO. B. B. PRZECIWKO POSTULATOM PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Głosowanie nad budżetem

UCZCZENIE 10-LECIA SEJMU.

Wczoraj, dnia 9 lutego, przypadła dziesiąta rocznica zebrania się pierwszego Sejmu konstytucyjnego w odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej. To też, otwierając posiedzenie, Marszałek Sejmu, tow. Ignacy Daszyński, wygłosił uroczyste przemówienie, przyjęte z wielkim entuzjazmem przez całą Izbę.

Przemówienie podajemy na czele numeru. Gdy umilkły oklaski, ktorými Izba przyjęła mowę swego Marszałka, zarządzono 15-minutową przerwę.

Podczas przemówienia Marszałka Daszyńskiego, obecny był na sali Premier Bartel, oraz dwaj ministrowie. Po skończonym przemówieniu Premier Bartel złożył Marszałkowi Sejmowi życzenia.

RZĄD ZŁOŻY ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW.

Po wznowieniu posiedzenia Marszałek oznajmił, że od p. Ministra Skarbu otrzymał pismo zawiadomienie o przedłożeniu Sejmowi w myśl art. 7 Konstytucji zamknięcia rachunków państwowych za czas od 1-go stycznia 1926 roku do 31 marca 1927 roku.

APEL PRZEWODNICZĄCEGO KOM. BUDŻETOWEJ, POSŁA RYBKŁ

Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący Komisji Budżetowej oraz referent generalny pos. Byrka oświadczył, iż stoi na gruncie uchwał Komisji i zanosi do Izby serdeczną prośbę, aby miała na względzie utrzymanie równowagi budżetu.

GŁOSOWANIE.

Wniosek pos. Celewicz (kl. Ukr.) o odrzuceniu budżetu w całości upadł.

Budżety Prezydenta Rzeczypospolitej, Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Prezydium Rady Ministrów i Minist. Spraw Za. anicznych przyjęto bez zmian t. j. według uchwały Komisji Budżetowej.

Do budżetu Min. Spraw Zaeran. była zgłoszona poprawka Rządu o restytuowanie funduszu dyspozycyjnego. Poprawkę tę odrzucono 174 głosami przeciwko 158.

STAN LICZEBNY ARMII UTRZYMANO.

Nad poprawką pos. Woźnickiego, aby zmniejszyć stan liczebny szeregowców niezawodowych o 10.589 głosowano imiennie. Poprawka upadła 153 głosami przeciwko — 180.

Za poprawką głosowały Z. P. P. S., „Wyzwolenie”, Stronnictwo Chłopskie oraz mniejszości narodowe.

CZAS SŁUŻBY NIE BĘDZIE SKRÓCONY.

Odrzucono poprawki zgłoszone przez tow. Libermana i pos. Roje, dotyczące skrócenia czasu służby wojskowej.

ZWIĘKSZENIE ŻOŁDU SZEREGOWYM.

Przyjęto poprawkę o zwiększeniu żołdu szeregowym o zł. 7.618.561. Za tym wnioskiem głosowali socjaliści, Wyzwolenie, Str. Chłopskie, Piast i mniejszości narodowe.

SKRÓCENIE FUNDUSZU DYSPOZYCYJNEGO MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Odrzucono poprawkę Rządu o przywróceniu funduszu dyspozycyjnego Min. Spraw Wewn. w kwocie 6 mil. zł.

Gdy miano głosować nad następną poprawką p. Cyszkowskiego o przywróceniu

funduszu dyspozycyjnego, ale w kwocie 3 mil. zł. p. Sławek oświadczył, że sprawa ta nie nadaje się do targów i dlatego klub B. B. nie bierze udziału w tem głosowaniu. I tę poprawkę odrzucono.

POLICJA NIE BĘDZIE ZREDUKOWANA.

Poprawki p. Woźnickiego w sprawie redukcji policji odrzucono 189 głosami przeciw 154. Za poprawką głosowali: socjaliści, Wyzwolenie, Stron. Chlop. i mniejszości narodowe.

PODATEK MAJĄTKOWY.

Odrzucono poprawkę rządową, zmierzającą do przywrócenia pierwotnej wysokości podatku majątkowego t. j. 65 mil. zł., zamust przyjętych przez Sejm 90 mil. zł.

Budżety Min. Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu, przyjęto bez zmian.

POPRAWKI NA RZECZ KOLEJARZY ODRZUCONO.

Zgłoszone przez pos. tow. Kuryłowicza i tow. z Z. P. P. S. poprawki o podniesienie o dalsze 10 procent uposażenia kolejarzy, o 25% - w podwyżkę rocznych poborów kolejarzy, o rozszerzenie dodatku mieszkaniowego dla kolejarzy stałociennych o wypiszkolne dla dzieci pracowników stałociennych i na budowę mieszkań dla kolejarzy nie uzyskały większości i zostały odrzucone.

KONIEC LEGENDY

W piątek ubiegły p. min. skarbu Czechowicz oświadczył z trybuny sejmowej dosłownie co następuje:

„P. prof. Rybarski imputował Rządowi daleko sięgające zamierzenia etatystyczne. Przy otwarciu sesji budżetowej złożyłem już oświadczenie, że etatyzm nie tylko nie jest celem polityki rządowej, lecz — odwrotnie Rząd widzi przyszłość Polski w rozwoju inicjatywy prywatnej. Oświadczenie to złożyłem w porozumieniu z szefem Rządu. Dałem wyraz stanowisku Rządu, jako całości”.

Ze słów p. min. Czechowicza wynika jasno i niedwuznacznie, że p. min. Moraczewski, twórca osobliwej zresztą teorii: „przez etatyzm do socjalizmu”, — wywiesił poprostu białą chorągiew, bo

BUDOWA SZKÓŁ.

Przyjęto wniosek p. Kalinowskiego o zwiększeniu kwoty na budowę szkół powszechnych, która w przedłożeniu komisyjnym wynosi 10 milionów zł. o drugie 10 milionów do sumy 20 milionów złotych.

UNIWERSYTET UKRAIŃSKI.

Dalej przyjęto poprawkę Rządu, aby paragraf „wydatki organizacyjne” w tymże rozdziale zmniejszyć o 110.000 zł. Fundusz ten wstawiony został na koszty organizacji Uniwersytetu Ukraińskiego we Lwowie. Był to wniosek naszych towarzyszy, przyjęty przez Komisję Budżetową.

NA CELE REFORMY ROLNEJ.

W budżecie Min. Reform Rolnych na wniosek tow. Kwapińskiego i tow., zwiększono dotację na fundusz zapomóg i kredytu ulgowego o 5.800.000, a dotacje na ulgowe oprocentowanie pożyczek, udzielonych w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego, zwiększono o 875.000.

USTAWA SKARBOWA.

Po przegłosowaniu wszystkich poszczególnych budżetów w drugim czytaniu Marszałek zarządził przerwę dla ustalenia cyfr. Art. 1 — 3 ustawy skarbowej przyjęto po wstawieniu ostatecznych liczb, wynikających z wszystkich głosowań w drugim czytaniu.

Wydatki zwyczajne według tego wynoszą 2.571.925.627 zł., wydatki nadzwyczajne 189.726.227, razem więc wydatki wynoszą 2.761.651.854 zł.

Rozchody zwyczajne przedsiębiorstw wynoszą 1.694.006.130 zł. Rozchody nadzwyczajne 347.843.012. Rozchody zwyczajne monopolu 646.804.970, rozchody nadzwyczajne 27.000.000 zł.

Razem wydatki łącznie z dopłatą do niektórych przedsiębiorstw państwowych wynosząca 21.831.100, wynoszą 2.783.482.934 zł.

Dochody administracji wynoszą złotych 1.885.849.003 Wpłaty przedsiębiorstw 171.797.421. Wpłaty monopolu 904.517.000 zł. Łącznie zatem dochody wynoszą złotych 2.962.163.424.

Nadwyżka budżetowa wynosi zatem zł. 178.680.470, gdy w uchwale Kom. Budżetowej wynosiła 203.609.725 zł.

B. B. PRZECIWKO URZEDNIKOM. Zgłoszone przez Z. P. P. S. oraz kilka innych klubów poprawki do ustawy skarbowej, zmierzające do zapewnienia urzędnikom państwowym dalszego 10% go dodatku zostały przez B. B. i stronnictwa chłopskie utracone.

Na tem ukończono drugie czytanie budżetu. Trzecie czytanie odbędzie się na najbliższym posiedzeniu tj. w poniedziałek, o godz. 4 popoł.

„MAŁE” USTAWY SAMORZĄDOWE

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie podkomisji administracyjnej, wyznaczonej dla tak zw. małych ustaw samorządowych. Podkomisja ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym posła Patka, sekretarzem tow. Pajęka. Ustalono następujący program prac: 1) ustawa o reprezentacji powiatowej i ordynacji wyborczej powiatowej w Małopolsce — referuje poseł Patek, 2) ustawa o zmianie ordynacji wyborczej do gmin miejskich i wiejskich, łącznie ze sprawą statutu miast Krakowa i Lwowa — referuje tow. poseł Ciołkosz, 3) ustawa o zniesieniu zgromadzeń gminnych w b. Kongresówce — referuje poseł Pacholczyk (B. B.). Ponadto wpływają ma dziś do Sejmu wnioski posła Patka, proponujące rozciągnięcie na Spisz i Orawę kurjalnej ordynacji wyborczej do gmin wiejskich, obowiązującej w Małopolsce.

Przedstawiciel Rządu, p. Podwiński, złożył oświadczenie, iż Rząd z własnym projektem małej ustawy samorządowej nie występuje, a do projektów sejmowych ustosunkuje się rzeczowo w czasie obrad nad poszczególnymi ustawami.

OD REDAKCJI

Do wtorku odkładamy jeszcze ogłoszenie treści mowy sejmowej tow. Antoniego Pajęka w sprawie obrony Państwa. Zamieścimy jednocześnie nadesłany nam łaskawie artykuł na ten sam temat obywatela jen. Rojki. W ten sposób czytelnicy nasi będą mieli pogląd całej demokracji polskiej na zagadnienie obrony Niepodległości, tymbardziej, że jutro podamy ciekawy artykuł tow. W. Kieleckiego, ujmujący samą istotę zagadnienia

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI PAŃSTWA O GOSPODARCE P. MIN. MIEDZIŃSKIEGO

Podaliśmy wczoraj treść mowy prezesa N. I. K. p. Wróblewskiego, wygłoszonej w Sejmie w piątek ubiegły. P. Wróblewski, w formie zresztą bardzo ogólnie, poddał druzgoczącej krytyce gospodarkę p. min. poczt i telegrafów — Miedzińskiego.

Ze słów prezesa N. I. K. wynika:

1) że kierownik biura budowlanego Min. Poczty i Telegrafów pobiera nieproporcyjnie wysoką pensję;

2) że plany budowlane nie są odpowiednio kontrolowane;

3) że „zaliczki” wynosiły 90% kosztów kosztorysu;

3) że „zaliczki”, sięgające 700.000 i 750.000 złp. nie były należycie zabezpieczone.

Zarzuty Najwyższej Izby Kontroli Państwa są — niewątpliwie — bardzo poważne. Prezes N. I. K. spełnił swój obowiązek wobec Rzeczypospolitej, formułując je jasno i wyraźnie wobec Sejmu.

A Sejm do porządku dziennego nad nimi przejść nie może.

S. K.

POLSKA W OKOWACH MROZU

PIM PRZEPOWIADA NA DZIŚ JESZCZE WIĘKSZY MRÓZ

Wczoraj w całej Polsce było dość pogodnie, miejscami przelotne opady śnieżne. Temperatura o godz. 8-mej w Warszawie wynosiła minus 26, o godz. 10-tej 25, we Lwowie 22, Gdyni 14, Krakowie 17, Wilnie 32, Poznaniu 15, Lidzie 30, Lublinie 29, Białymstoku 29, Kielcach 23, Bydgoszczy 19, Zakopanem 11, Hali Gąsienicowej 16, Morskiem Oku 14, Pohulance 32, Mołodecznie 32, Cie-

szynie minus 8, Przemysłu minus 22.

Na dziś prorokuje „PIM”: W północnej i środkowej części kraju bardzo silny mróz przy umiarkowanym zachmurzeniu nieba lub niewielkiem. W południowej zaś — umiarkowany mróz przy zachmurzeniu dużym i opadami śnieżnymi. Słabe wiatry z kierunków północno-wschodnich i północnych.

KATASTROFALNY BRAK WĘGLA W WARSZAWIE

(PRESS). Wczoraj w dalszym ciągu władze miejskie i rządowe porozumiewały się w sprawie wydatnego zaopatrzenia stolicy w węgiel. Wielki mróz i zawięte śnieżne spowodowały ponownie znaczny zastój w ruchu towarowym.

Agencja PRESS dowiaduje się, że wczoraj w południe w drodze telegraficznej zarządzono pod osobistą odpowiedzialnością niektórych urzędników codzienną ekspedycję wielkiego pociągu z węglem do Warszawy. Ten pociąg węglowy będzie miał specjalny rozkład jazdy i przyspieszoną chyżość. Stacje węglowe otrzymały już polecenie przyspieszania warszawskiego pociągu wę-

WĘGLA W WARSZAWIE

glowego jak najszybciej. Zarządzono dalej, że pociąg ten będzie eskortowany przez policję. Również wyładowywanie pociągu odbywać się będzie w asystencji policyjnej.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że w wyniku wieczornych konferencji Ministerjum Spraw Wojskowych wyraziło gotowość zasilania Miejskich Zakładów Zaopatrywania ze swoich własnych zapasów.

Na skutek wydanych przez Komisarjat Rządu zarządzeń, wczoraj wszystkie składy węgla były w Warszawie czynne.

BRAK WĘGLA NA FROWNCJI

Tow. posłowie Czapiński i Ciołkosz interwajowali wczoraj u premiera Bartla w sprawie klęski braku węgla w Ma-

łopolsce zachodniej i po opanowaniu sytuacji w Warszawie wyda bezzwłocznie stosowne zarządzenia dla Małopolski zachodniej. P. Premier przypisuje winę zarządcom miast i przedsiębiorstw miejskich, zwłaszcza w Krakowie, które nie zapewniły sobie zapasów węgla. Rząd wydał zarządzenie, by pociągi z węglem były przepuszczane przed wszelkimi innymi, nawet przed osobowymi. Kolej posiada dostateczne zapasy węgla. To też p. Premier uważa wiadomości o nieopalanianiu poczekalni za nieprawdopodobne. P. Premier zapewnił tow. posłów, że czuwać będzie nad zaspokojeniem braku węgla w Małopolsce zachodniej.

W związku z katastrofalnym brakiem węgla w Bydgoszczy, tow. pos. Matuszewski interwenjował w Min. Komunikacji, gdzie oświadczył mu, że Ministerjum wyda zarządzenie, aby choć częściowo zaradzić katastrofie.

220 OSÓB ODMROZIŁO USZY

Z powodu dużych mrozów już od kilku dni ambulancja Pogotowia ratunkowego przy ul. Leszno i Hożej 52 są licznymi odwiedzane przeważnie przez młodzież z podmrażanymi palcami i uszami. W ciągu dnia wczorajszego do godz. 15-ej zgłosiło się 220 takich osób.

TERMIN OTWARCIA P. W. K.

NASTAPI NIEODWOŁALNIE 16 MAJA R. B.

Wobec pojawiających się tu i owdzie pogłosek, jakoby termin otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej miał być przesunięty, Dyrekcja podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że otwarcie Wystawy nastąpi nieodwołalnie w ustalonym terminie 16 maja r. bież.

Wszelkie prace budowlane na terenach Wystawy odbywają się w ściśle określonym i nieprzekraczalnym terminie i zostały lub zostaną do przyjęcia eksponatów na czas wykończona.

POD ADRESEM ZARZĄDU MIASTA

Przy mrozie, przekraczającym 20°, sklepy miejskie — przynajmniej te, które znamy — są zupełnie nieopalone!

Czy Magistrat ma sumienie domagać się od personelu, aby pracował w tych warunkach?

Nieopalone są również tramwaje miejskie. I tu Magistrat, gorliwie upierający się przy podwyżce biletów, nie dba o najprymitywniejsze warunki pracy, nie także i o publiczność.

ZDARZENIA I LUDZIE

JAZZ PRZY KOLE FABRYCZYM

W ślad za siłą wodną, za elektrycznością, za światłem — dźwięk ma być ujarzmiony i użyty dla celów przemysłowych. Doświadczenia, przeprowadzone w kilku najnowocześniejszych zakładach fabrycznych, pokazały, że wydajność pracy robotnika i nawet zapal do pracy zwiększa się, kiedy nadaje się jej pewien melodyjny, muzyczny rytm.

Muzyka ma pójść na usługi kapitału i zwiększać dywidendy, pobudzając robotnika do wydajniejszej pracy, przyspieszając jej rytm. Badania lekarzy nad ciśnieniem krwi i nad pobudliwością organizmu ludzkiego, badania, w znacznej mierze zainicjowane i opłacane przez wielki przemysł usunęły ponoc wszelkie wątpliwości o wielkim znaczeniu muzyki dla organizmu ludzkiego. Muzyka dla badaczy tych przestała być sztuką; stała się środkiem niemal medycznym, odmierzanym jak światło słoneczne, na ściśle dawki.

Uczeni ci nie wykryli nic nowego. Starają się naukowo stosować w wieku maszyny starą jak świat, zrasda śpiewu podczas pracy. Flisacy na świecie całym mają swoje piękne pieśni, gondolier wenecki jak i burłak wołański Chłirczyk żadnej bodaj pracy nie umie wykonać, nie przyspiewując. Dożynki, święto pracy, są świętem pieśni. Żołnierze składniej maszerują pod dźwięk skocznej melodii. Jeszcze Biblia przypomina jak to Dawid grywał, aby uspokoić króla Saula i jak to bezwiednie używał muzyki, jako lekarstwa.

Zmieniły się warunki pracy ludzi, zmienia się i rytm pracy. Muzyka przy maszynach parowych czy elektrycznej, inna być musi, niż przy kołowrotku czy wiośle na górze. Jaka?

Jazz, naturalnie. Najmodniejsza, ale i najbardziej odpowiadająca rytmowi dzisiejszego życia. Badania dowiodły że jazz daje 25 uderzeń pulsu na minutę więcej aniżeli muzyka klasyczna, jak V symfonia Beethovena. Jazz pobudza mięśnie i serce; siła uchwytu jest większa o parę procent z muzyką, aniżeli bez niej; regularność i szybkość jednostajnych ruchów, tak charakterystycznych dla nowoczesnej produkcji fabrycznej, powiększa się znacznie przy umiejętnym zastosowaniu odpowiednich melodii przy pracy.

Mechanizacja życia zatacza coraz szersze bregi. Już nie śpiewamy, i nie gramy, lecz wyreczamy się ruchem i gramofonem. Coraz częściej zauważyć można, jak ludzie podczas pracy nastawiają sobie gramofony i pod tańt wydobytających się ze skrzynki dźwięków pracę wykonują. Głośniki, ustawione w halach maszyn w wielkich fabrykach, mają służyć do samo zadania na szerszą skalę.

Bedziemy tedy mieli tańczące pod dźwiękami jazzu maszyny i rytmicznie odbijających tańt swej pracy robotników. Uczeni, którzy dają do takiej utylizacji sztuki muzycznej, myśleli tylko o powiększeniu produkcji i o wyzyskaniu do ostateczności siły mięśniowej człowieka i jego najbardziej prymitywnych zmysłów. Możeby chcieli wziąć pod uwagę, że zabijanie w człowieku XX stulecia jeszcze jedną odmianę zmysłu artystycznego stracają go jeszcze o stopień wódł do podziemi miasta maszyn, Metropolisu!

J. S.

PRZYSZŁA MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRACY

Wobec błędnych wiadomości, które ukazywały się w niektórych dziennikach, Międzynarodowe Biuro Pracy stwierdza, iż data otwarcia przyszłej sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy nie została zmieniona i sesja ta rozpocznie swe prace w Genewie 30 maja b. r. Niezależnie od tego odbędzie się w październiku specjalna sesja poświęcona zagadnieniom pracy marynarzy.

EMIGRACJA ZA ODKŁOKA DO ŁOTWY

Centralny związek rolniczy łotewski zwrócił się do Urzędu Emigracyjnego w sprawie nawiązania pertraktacji o zaciąg nowych robotników rolnych. Na Łotwie znajduje pracę na roli około dwóch tysięcy robotników.

Kto chce być zdrowym i świeżo wyglądać, niech pije raz lub dwa razy tygodniowo przed śniadaniem szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Sprawozdania lekarskie ze szpitali wojskowych stwierdzają, iż woda Franciszka Józefa jest chętnie przyjmowaną nawet przez obłożnie chorych gdyż przeczyszcza szybko i bez żadnych nieprzyjemnych uczuć i następstw. Zadać w aptekach i drogeriach.

NOWE ROZKAZY DLA KOMUNISTÓW W POLSCE

DYREKTYWY „KOMINTERNU”

Pisaliśmy obszernie o tem, jak to VI Zjazd „Kominternu”, niedawno odbyty, nie na żarty zaniekował się słabością i walkami frakcyjnymi polskiego komunizmu. Udzielił też naszym komunistom surowej nagany.

Obecnie Egzekutywa „Kominternu” nadsyła z Moskwy jeszcze bardziej szczegółowe dyrektywy (wskazówki). Znajdujemy je w Nr. 25 „Nowego Przeglądu”, wydawanego w Gliwicach, w postaci „Listu otwartego” moskiewskiej Egzekutywy do wszystkich członków partii.

„Naczelstwo” rozkazuje — trzeba się słuchać! Od nieoświeconego zależy wszystko. To też Komitet Centralny Komunistycznej Partii Polski oczywiście całkowicie i natychmiast stanął na gruncie najmiłościwiej udzielonych przez Moskwę dyrektyw. Tembardziej warto przyrzeć się tym dyrektywom zbliska.

Na pierwszym planie „naczelstwo”, stojąc na gruncie państwowości rosyjskiej, stawia

wojną.

Nazywa to naturalnie walką z imperializmem polskim.

„Podstawowe zadanie P. P. S. (t. zn. Komunistycznej Partii Polski — to walka przeciw wojnie z Z. S. R. R.”.

Również z Litwą. O tem, że sowiecka Rosja gwałtownie się zbroi i (według nowego programu „Kominternu”) wszystkie swe nadzieje wiąże z przyszłą wojną światową, — naturalnie ani słowa.

Po tej pierwszej dyrektywie zaraz idzie napaść na P. P. S., bo „w przygotowaniach imperializmu światowego i faszyzmu polskiego do wojny przeciw Rosji P. P. S. jest psem łachuchowym imperializmu i faszyzmu polskiego”. Stąd druga dyrektywa dla K. P. P. —

złamać P. P. S.:

„Niedopuszczalne są żadne bloki ani porozumienia z tą faszystowską partią socjalzdrajców. Niezbędne jest zaostrenie walki przeciw P. P. S. w robocie codziennej, w walce strajkowej”.

Sensu naturalnie w tem niema żadnego, gdyż każdemu wiadomo, że P. P. S. jest główną siłą anty-faszystowską w Polsce. Ciekawe też jest to zaostrenie międzypartyjnych stosunków w walce strajkowej, kończące się zazwyczaj przegraną strajku samego. Ale moskiewskiemu „naczelstwu” chodzi o co innego, a nie o walkę z faszyzmem lub wygranie strajku.

„Naczelstwo” specjalnie nie lubi CKW. PPS.

i powiada, że „opozycjonisci (CKW) są jeszcze niebezpieczniejsi dla sprawy robotniczej (czytaj: komunizmu), aniżeli jawni stronnicy faszyzmu, czarno-siecznicy Jaworowskiego, którzy mają już za sobą większość najpoważniejszych organizacji PPS. (Warszawska, Łódzka, Lubelska)”.

Naturalnie jest to igrasstwo co do Łodzi i Włocławka, a także co do Warszawy. Ale że „naczelstwo” boi się C. K. W. — to jasne. Naturalnie.

Z SĄDÓW

DOM TORTUR CZY DOM POPRAWY

9-TY DZIEŃ ROZPRAWY

Onegdajsza ekspertyza lekarska tak wzburzyła opinię publiczną, iż mimo dwudziesto-kilkostopniowego mrozu wielka sala sądu zapelniała się wczoraj tłumem publiczności, pragnącej z ust prof. Grzywo-Dąbrowskiego usłyszeć potwierdzenie lub zaprzeczenie wygłoszonych wywodów.

Ograniczenie dla eksperta.

Dla wszystkich też, zainteresowanych tą sprawą (a mało jest chyba dziś ludzi, których ta straszna o pomstę do nieba wołająca sprawa może nie interesować), niemiłym rozczarowaniem było ograniczenie badania prof. Grzywo - Dąbrowskiego jedynie co do kwestji uszkodzeń ciała, zadanych poszkodowanemu Sendajowi. Dzięki temu ograniczeniu, cały szereg wątpliwości, jakie się wyłonił w związku z ekspertyzą dr. Karpitńskiego, pozostał niewyjaśniony.

Sendaj był skatowany.

Prof. Grzywo - Dąbrowski na podstawie akt stwierdził, iż poszkodowany Sendaj uległ bardzo ciężkiemu pobiciu, jeśli potem musiał leżeć 3 tygodnie w szpitalu i miesiąc w domu. Biegły na podstawie przeprowadzonego badania stwierdza, iż uszkodzenia ciała poszkodowanego powstały wskutek razów zadanych narzędziem tępem: kijem, pałką lub gumą.

nie przeszkodzi to „Przedświtowi” dowodzić, iż P. P. S. — to komunizanci i komuniści.

Dalej polecono KPP, aby więcej dbała o

Związki Zawodowe:

„KPP. powinna wzmocnić walkę o związki zawodowe, o zorganizowanie rzeczywistej szerokiej opozycji związkowej” i t. d.

Chodzi więc właściwie o osłabienie i zatrucie prac i walk związków. Dalej polecono zorganizowanie

„masowej samoobrony”,

t. zn. organizacji bojowej. Przy tem wszystkim, a niewątpliwie w związku z państwowymi interesami Rosji poleca się zwrócić szczególną uwagę na fabryczne

warsztaty wojskowe

i „pokryć je siecią swych komórek”. Rosji, jako państwu, bardzo się to może przydać. Ciekawą rolę, według dyrektyw Moskwy, ma odegrać ta część polskiej klasy robotniczej, która pozostaje pod wpływem komunizmu, — podczas ewentualnej wojny polsko - rosyjskiej!

W końcu dyrektywy zwracają uwagę na pracę wśród chłopów i zwłaszcza na

„narodowo - rewolucyjny ruch ukraińskich i białoruskich mas”.

Chodzi bowiem o to, aby i ten żywioł wykorzystać dla osłabienia Państwa Polskiego. Dyrektywy polecają KPP, aby „utrwaliła swą hegemonję” w tym narodowo - rewolucyjnym ruchu.

Po wykonaniu tych cennych dyrektyw Egzekutywa obszernie zastanawia się nad

własną walką frakcyjną w K. P. P.

Czytamy dosłownie: „Walka frakcyjna zadaje silny cios wzrosłowi wpływów partii. Partja coraz bardziej traci zdolność prowadzenia szerokich kampanji politycznych”. (str. 9-ta).

Zaniepokojone „naczelstwo” ma słusność. Istotnie, politycznie K. P. P. od dłuższego czasu jest jakgdyby tknięta paralizem i nie jest zdolna do czynnych wystąpień.

Ale posłuchajmy tych ciekawych rewelacji rozsierzonego „naczelstwa”.

„Zaczęły się najrozmaitsze oskarżenia wzajemne i dyskredytowanie się nawzajem, szczucie przeciw sejmowej frakcji komunistycznej, aczkolwiek ta dała wspaniałe (i!) rewolucyjnej taktyki parlamentarnej. Na gruncie walki frakcyjnej poszły w niepamięć elementarne wymogi konspiracyj. Walka frakcyjna doszła do tego że długo jeszcze po IV Zjeździe utrzymywała się w mocy utrwalenie podziału organizacji okręgowych pomiędzy b. większością a b. mniejszością (!); wydziały Komitetu Centr. prowadziły samodzielną politykę i faktycznie powstały dwa ośrodki hierarchiczne (!!). Rozpoczęło się niepodporządkowywanie się Komitetu Warszawskiego partji oraz Kom. Centr. Młodzieży dyrektywom Centr. Komitetu partji, szczucie przeciw Centr. Kom. przez Komitet Warszawski”.

Słowem prawie formalny rozłam! Kom. Centr. Partji wobec tego rozwiązał Egzekutywę Komitetu Warszawskiego partji i sekretarjat Org. Młodzieży, mianował nowy Komitet Warszawski i t. d. Później ta uchwała została skasowana przez „Komintern”.

Biedna Egzekutywa „Kominternu” aż szaty drze na sobie z oburzenia i jednak prawie wymyśla i na „większość” i na „mniejszość” partji. Tak np. „większość” nie doceniła nacjonalistycznych błędów grupy Wasilkiwa we Wsch. Małopolsce, który od komunizmu przeszedł do nacjonalizmu (bardzo ciekawie! napiszemy o tem osobno).

Ta sama „większość”, „bezkrytycznie ponaśla” legalną broszurę niejakiego Branda, który wpadł w okropną herezję, bo przecenił wewnętrzny rynek polski dla polskiego kapitału i tem samem nie docenił ekspansji polskiego kapitału na wschód — przeciw Rosji. (Znowu wciąż wraca ten motyw państwowo rosyjski).

Ale i „mniejszość” nie była lepsza. Przy wyborach np. projektowała — nie mniej i nie więcej! — „utworzenie jednolitego frontu z góry z P. P. S.”. Straszne! „Mniejszość” także nie dopatrzyła tego ważnego faktu, że „kułacy” (bogaci chłopci na Ukrainie i Białej Rusi idą już za Pilsudskim. Też okropne...

Słowem bałagan jakich mało. „Naczelstwo” wobec tego stwierdza, iż tak „mniejszość” jak i „większość” wpadły w ohydne

„prawicowe niebezpieczeństwo” (str. 11-ta).

Jakto?! obydwaj odłamy?! To znaczy prawdziwych, czystych, nieetykalnych komunistów wogóle niema?!

„Podstawowe zło — to wewnętrzna walka frakcyjna”. KPP. winna złamać wewnętrzne prawicowe niebezpieczeństwo, aby przygotować się „do dojrzewającej sytuacji rewolucyjnej podczas nadiągającej wojny”

Tako rzecze „naczelstwo” komunistyczne do swych polskich podwładnych. Na początku wojny i na końcu wojna, a pośrodku walka frakcyjna. W wolnych zaś chwilach łamanie P. P. S. i Związków Zawodowych.

Dyrektywy jasne i przejrzyste. Posłuszni poddani z K P P postarają się zrobić z nich użytek, o ile poradzą psychologicznie nieco pomszczyc swą rzeź frakcyjną, — dość zabawną, skoro się zważy iż oba odłamy w końcu się zwały w bagno „prawicowego niebezpieczeństwa”.

Dyrektywy powyższe odsłaniają nam wyraźnie istotę polskiego komunizmu. Politycznie jest bezsilny i szarpany wewnętrznie sprzecznościami. Jest igraszka w rękę Stalina i ma służyć narzędziem państwowej polityki Rosji w razie wojny. Poza tem ma przedewszystkiem łamać szereg socjalizmu polskiego czyli być narzędziem reakcji!

Kazimierz Czapliński.

PRZEGLĄD PRASY

Konstytucja B. B.

„Naprzód” pisze o projekcie B. B.: „Każde jego postanowienie jest zakrojone nie na potrzeby państwa i ludności, ale na miarę jednego człowieka, którego projekt nazywa skromnie prezydentem, a który w rzeczywistości łączącyby w swych rękach taką pełnię władzy, że obok niego parlament i rząd byłyby zupełnie zbytecznym przyczynkiem.

W innym artykule „Naprzód” podkreśla, że celem projektu B. B. jest „położenie końca wolności obywatelskiej i w ostatniej konsekwencji republikańskiemu ustrojowi”. Bratni nasz organ doradza, aby na upór B. B. lewica odpowiedziała oporem, zwalczając w Sejmie energicznie projekt B. B. „Walka o demokrację — oto istotny sens oporu, jaki Sejm przeciwstawi uporowi na prawicy”.

„Nasz Przegląd” w dłuższej krytyce projektu B. B. rozprawia się szczegółowo ze sposobem wyboru prezydenta, podniesieniem cenzusu wieku wyborczego, obdarzeniem wojska prawem głosu, oraz naruszeniem równowagi między władzą ustawodawczą i wykonawczą.

„Kurjer Poranny” zamierza, zdaje się, napisać całą książkę jako komentarz do projektu B. B., gdyż w drugim artykule doszedł dopiero do obioru prezydenta. Wiemy nie od dzisiaj, że „Kurjer” potrafi wszystko „objasnić”, nie dziwimy się też wcale, że mu się wszystko podoba w postanowieniach projektu B. B. i że obecnie krytykuje system obioru prezydenta w Stanach Zjednoczonych, wychwalany jeszcze przed kilku miesiącami.

„Kurjer Czerwony” zarzuca lewicy, że zwalcza projekt B. B. i staje w obronie konstytucji marcowej którą prawica uchwałała w celu skompromitowania demokracji w opinji kraju, ewicja zaś idzie na lep tego podstęp. „Czerwoniaku” nie było jeszcze na świecie, kiedy uchwalano konstytucję marcową, nie wie tedy, ile lewica pierwszego Sejmu włożyła energii i pracy w walce z reakcyjnymi zapędami prawicy i tylko lewicy, a po części chwili dziejowej, w której konstytucja powstawała (po odparciu najazdu bolszewickiego, okres plebiscytu na Górnym Śląsku) zawdzięczyć należy, że konstytucja marcowa stoi o niebo wyżej od projektu B. B. Niech lepiej „Czerwoniak” wymyśli jakiś nowy konkurs, zamiast bawić się w politykę i okłamywać swych czytelników.

„Przedświt” ogłasza uchwały C. K. R. bebes-owców w sprawie projektu B. B., przełącza w każdym słowie artykułowi wstępemu z przed kilku dni, który to przez „techniczne” nieporozumienie dostał się na szpalty tego pisma.

Państwo kościelne.

Przywrócenie państwa kościelnego odbija się szerokim echem w prasie polskiej, przyczem pisma reakcyjne starają się przy tej okazji upiec podwójną pieczę: nacjonalistyczną i klerykalną.

A więc „Gazeta Warszawska” rozplywa się nad „genjuszem” Mussoliniego, nie zapominając oczywiście o słowach czci dla papieża, chaddecka „Rzeczpospolita” natomiast korzy się przed mądrością papieża i błogosławi Opatrzność, mimochodem tylko wspominając o Mussolinim. Konserwatywny „Czas” oświadcza, że porozumienie daje wielkie korzyści obu stronom, że stanowi ono jedno z największych zwycięstw Mussoliniego, które wzmocni jego stanowisko wewnątrz i zewnątrz kraju. „Polska Zbrojna” wyraża w imieniu Polski „prawdziwą i szczerą radość” z powodu porozumienia Watykanu z Kwirynalem: Czemu Polska ma się cieszyć z korzyści, dotyczących wyłącznie papieża i Mussoliniego — trudno zrozumieć. Jeszcze mniej rozumiały jest zachwyt „Kurjera Polskiego”, organu fabrykantów łódzkich.

Co słuchać na świecie

POCIĄG ZAGRZEBANY W ŚNIEGU.

„Times” donosi z Konstanytnopola, iż obawiają się tam o los podróży ekspresu bałkańskiego, który wyruszył z Paryża do Konstanytnopola 29 stycznia. Ekspres został zasypany śniegiem 1 lutego w odległości 60 mil od Konstanytnopola we wschodniej Tracji. Wśród podróźnych znajduje się specjalny wysłannik króla angielskiego. Dotychczas niemożliwym było nawiązanie kontaktu z podróźnymi tego pociągu. Władze kolejowe zaręczają, iż pociąg w dostatecznym stopniu zaopatrzony jest w żywność i wodę, oraz węgiel. Poselstwo angielskie w Konstanytnopolu stara się za wszelką cenę nawiązać kontakt z pasażerami pociągu. W tym celu poselstwo zamierza wysłać samolot z żywnością,

oskarżeni winni są uszkodzeniom ciała, zadanym w sposób specjalnie dotkliwy dla ofiar.

Przestępstwo to przewidziane jest w art. 471 cz. 5 K. K. i obłożone jest wyższą karą, niż artykuł, z którego oskarżeni odpowiadają obecnie.

Wnioskowi temu sprzeciwił się zarówno prokurator, jak i obrońca, wobec czego sąd po naradzie postanowił wniosek ten pozostawić bez uwzględnienia.

Po zamknięciu przewodu sądowego, zaczął swe przemówienie prokurator, jednak z powodu spóźnionej pory sąd zarządził przerwę do poniedziałku do godz. 10 r. I. K.

TELEGRAMY

PODPISANIE PROTOKOŁU

Moskwa, 9 lutego. (PAT.). O godz. 7-20 w sali konferencyjnej Narkomindu odbyło się podpisanie protokołu Litwinowa przez przedstawicieli Polski, Z. S. R. R., Rumunii, Estonii i Łotwy. Zagajając posiedzenie, zastępca Komisarza Ludowego Spraw Zagranicznych Litwinow wygłosił

PRZEMÓWIENIE MINISTRA S. PATKA

Moskwa, 8 lutego (PAT.). Po złożeniu podpisów na protokole Litwinowa poseł Rzeczypospolitej w Moskwie minister Stanisław Patek wygłosił następujące przemówienie: „Dzisiaj podpisaliśmy protokół, który stanowi krok naprzód na drodze wzajemnego zbliżenia się krajów, które reprezentujemy. Jest to jednocześnie nowy krok naprzód na drodze do zagwarantowania światu tego pokoju, o którym mówi pakt Kelloga. Pod tym względem protokół, przez nas podpisany, ma charakter prowizoryczny i przyspieszający zastosowanie paktu w praktyce życiowej; jednakże nawet wtedy, gdy pakt Kelloga uprawo-

dlugie przemówienie, na które odpowiedział minister Patek. Podpisy złożone zostały przez przedstawicieli państw w następującej kolejności: Ozols (Łotwa), Selijamaa (Estonia), Patek (Polska), Davila (Rumunia), Ceremonia podpisu trwała 30 minut.

możni się zgodzić ze swoim artykułem 3-im, to i wówczas protokół ten pozostanie na zawsze pięknym wspomnieniem i dowodem naszych najlepszych pokojowych tendencji i wysiłków energii naszej w kierunku zrealizowania idei pokoju światowego. Nie straci on również nigdy swego znaczenia dla rozwoju jak najlepszych stosunków w całej Europie Wschodniej. Składam pokłon twórcom paktu Kelloga, inicjatorom dzisiejszego naszego protokołu oraz współpodpisującym i tym, którzy zechcą się do niego przyłączyć. Dla tych, którzy zapragną tego przyłączenia, pozostawiamy drzwi szeroko otwarte”.

WSKRZESZENIE PAŃSTWA KOŚCIELNEGO

Rzym, 9 lutego. (A.W.). Formalne podpisanie układu między Watykanem a rządem włoskim odbyło się ma w poniedziałek 11 b. m. w pałacu laterańskim. Układ podpisze z jednej strony Mussolini, z drugiej kardynał Gaspari. Obiegują pogłoski, że wkrótce potem kardynał Gaspari, który nie cieszy się sympatją faszystów, poda się do dymisji.

Rzym, 9 lutego (A. W.). W kilka dni po podpisaniu układu z rządem włoskim Papież po raz pierwszy opuścił ma terytorium Watykanu, udając się do bazyliki laterańskiej, gdzie odprawi mszę. Pierwszą podróżą Papieża poza Rzym będzie podróż do klasztoru Benedyktynów w Casino obok Neapolu, gdzie odbędzie się uroczystość obchodu setnej rocznicy powstania tego klasztoru.

LIGA NARODÓW A WATYKAN

Genewa, 8 lutego (PAT.). Szwajc. Agencja Telegraficzna. W związku z historycznym wydarzeniem doświadczenia do porozumienia między Watykanem a Kwirynałem, wchodzi też na porządek dzienny sprawa ustosunkowania się Watykanu do Ligi Narodów. W kołach, zbliżonych do Ligi Narodów, niema dotychczas zdecydowanego poglądu w tej sprawie. Jednakże wskazuje się tu na opinię pewnej bardzo wybitnej osobistości z koła katolickich, która w swoim czasie szeroko motywowała pogląd, iż Watykan nie może być członkiem Ligi Narodów. Wypowiadany jest pogląd —

kończy się komunikat Szwajc. Agencji Tel. — że również i przywrócenie władzy świątyni Stolicy Apostolskiej nie w sytuacji powyższej nie zmieni.

Berlin, 8 lutego (PAT.). „Berliner Tageblatt” w depeszy z Genewy donosi, z powołaniem się na informacje miarodajnych koł katolickich, znających dokładnie poglądy Watykanu, iż wszelkie wiadomości o rzekomych zamiarach Stolicy Apostolskiej wstąpienia do Ligi Narodów są zupełnie nieścisłe, Stolica Apostolska nawet po uregulowaniu stosunku swego do państwa włoskiego nie ma zamiaru wstępować do Ligi Narodów.

NIESTANNE WALKI W BOMBAJU

Berlin, 9 lutego. (PAT.). Z Bombaju donoszą, że sytuacja uległa tam w ciągu dnia wczorajszego znacznemu zaostrzeniu. Walki uliczne między ludnością hinduską a mśometkańską, które w godzinach przedpołudniowych uciły, pod wieczór wybuchły na nowo ze wzmocnioną siłą równocześnie w kilku dzielnicach miasta. W jednej z dzielnic padło po obu stronach 30 osób, zaś 100 zostało rannych. Brytyjskie oddziały wojskowe zmuszone były kilkakrotnie

do zbrojnej interwencji przy pomocy tanków, mimo to ustawicznie dochodziło do nowych starć ulicznych, zwłaszcza w dzielnicach zamieszkałych przez robotników tkackich, gdzie morderstwa i napady uliczne ciągle się powtarzają. Według ostatnich wiadomości, sytuacja przybrała charakter niezwykle poważny. Rozruchy przerzucić się miały na kilka miast sąsiednich. Ilość zabitych w Bombaju obliczają obecnie na 100 osób.

NIESŁYCHANE METODY POLITYCZNE NA LITWIE

Berlin, 8 lutego (PAT.). „Vossische Zeitung” donosi o niebywałym skandalu politycznym w Kownie, wywołanym memorjałem redaktora czasopiśm ludowo-socjalistycznego „Jaumymas” p. K. Belezkasa, wystosowanym do Waldemara, w którym przytoczone zostały szczegóły, w wysokim stopniu kompromitujące litewską policję polityczną. Redaktor Belezkas twierdzi w swym memorjale, że szef litewskiej policji politycznej Statkus od przeszło 2-eh miesięcy usiłował za pomocą gróźb zmusić dziennikarzy litewskich do oddawania polski usług prowokatorskich, w szczególności do informowania jej o planach ich własnych stronnictw, ofiarowa-

jąc im wzamian za to wielkie sumy pieniężne. Autor memorjału odrzucił kategorycznie tę propozycję, wzbraniając się występować w roli szpicla. Zagrożono mu wdrożeniem dochodzeń pod zarzutem udziału w akcji antypaństwowej. Równocześnie szef policji politycznej zagroził miał Belezkasowi zaostreniem represji na wypadek, gdyby odważył się on zdradzić komukolwiek tajemnice. Memorjał Belezkasa rozestany został w odpisach całemu szeregowi wybitnych osobistości kowieńskich wycieczki politycznym, cenzura wojskowa jednak nie dopuściła do ogłoszenia szczegółów sensacyjnego dokumentu.

KŁOTNIE O LOS TROCKIEGO

Moskwa, 9 lutego. (A.W.). Targi w Politbiuro o decyzji w sprawie Trockiego i jego przyjaciół opozycyjnych trwają w dalszym ciągu. Stalin i jego adherenci domagają się, aby w stosunku do Trockiego zastosować jaknajstrzejsze represje, przyczem za najłagodniejszą uważają oni dożywotnią banicję za obszarów S. S. S. R. Natomiast Rykow, Bucharin i t. d. uważają, iż jakkolwiek postępowanie Trockiego nie było lojalne,

to jednak powinny być uwzględnione jego stare zasługi wobec rewolucji i partii komunistycznej. Wobec tego, iż Stalin może liczyć na jeden głos większości, na Politbiuro Rykow dokonał demonstracji, składając wraz z 19 komunistami ostre oświadczenie, protestujące przeciwko ewentualnej decyzji dożywotniej banicji Trockiego. Walka o los Trockiego wpłynie na dalsze zaostrenie stosunków wewnętrznych w W. K. P.

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW

Upraszamy wszystkich naszych czytelników w Warszawie i na prowincji, którzy z jakichkolwiek powodów, natrafiają na trudności przy nabywaniu „Robotnika”, aby niezwłocznie komunikowali o tem bezpośrednio do administra-

cji. Warszawa, Warecka 7. Tel. 31 80. Prosimy również stałych i nowych prenumeratorów, aby niezwłocznie reklamowali wszelkie usterek w dostarczaniu im pisma. ADMINISTRACJA „ROBOTNIKA”.

Wiadomości Z CAŁEGO KRAJU

ŁÓDŹ

KONFISKATA „ŁODZIANINA

Wczorajszy numer „Łodzianina” uległ konfiskacie za artykuł p. t. „Albert Kon zabójcą Edwarda Ciesińskiego”. Wobec niewyjaśnionych dotąd okoliczności dramatu przy ul. Targowej i krążących wersyj, że Kon był tym, który strzelał pierwszy, artykuł domaga się od władz dokładnego wyjaśnienia tła i szczegółów sprawy — i ewentual-

nej rehabilitacji pamięci Ciesińskiego. Należy dodać, że grób Ciesińskiego odwiedzają codziennie tysiące robotników łódzkich, składając wieńce. Po fabrykach prowadzone jest energiczna akcja składkowa na rzecz pozostałych bez środków do życia matki i 2 siostr Ciesińskiego. Składki osiągnęły sumę kilku tysięcy złotych. (d.)

KONFERENCJA PRASOWA W SPRAWACH MIEJSKICH

Z inicjatywy prezesa Rady Miejskiej tow. inż. Holcgrebersa, odbyła się w Radzie Miejskiej konferencja prasowa celem nawiązania ścisłego kontaktu z miejscową prasą.

Omawiano sprawy budżetu miejskiego, oraz przygotowań samorządu m. Łodzi do obchodu 10 rocznicy istnienia, która przypada w dn. 17 marca b. r. (d)

KONTROLA ELEKTRYCZNEGO OŚWIETLENIA ULIC

Wydział przedsiębiorstw miejskich dokonał kontroli elektrycznego oświetlenia ulic miasta, które wykazuje ostatnio liczne niedomagania, zwłaszcza pod względem siły światła.

Magistrat wystosował pismo z żądaniem natychmiastowego usunięcia istniejących braków i utrzymania sieci oświetlenia ulicznego w odpowiednim stanie. (d.)

Kontrola stwierdziła szereg braków i zaniedbań, pochodzących z winy łódz-

RADOM

KŁAMSTWA SANACYJNE O RZEKOMYM ROZŁAMIE P.P.S. W RADOMIU

Wielką sensację wywołał dodatek nadzwyczajny „Opinji”, organu „sanacji” radomskiej, donoszący o „wielkim rozłamie P. P. S. w Radomiu”.

li następujące oświadczenie:

Na czele owego rozłamu mieli stać radni: Karwowski, Kłosiński i „wielu innych działaczy”, zaś ta wielka bomba miała pęknąć na czwartkowym posiedzeniu Rady Miejskiej.

„Wobec komunikatu, jaki ukazał się w dodatku nadzwyczajnym w dn. 7 lutego 1929 r. w organie „Opinja”, jakobyśmy przyjęli udział w organizacji t. zw. „P. P. S. dawna Frakcja Rewolucyjna”, — stwierdzamy, że nic wspólnego z powyższym komunikatem nie mamy, oraz zaznaczamy, że stanowisko t. zw. „P. P. S. daw. Frakcja Rewolucyjna” uważamy pod każdym względem za szkodliwe dla kasy robotniczej”.

Zainteresowanie tą wiadomością było olbrzymie i w dniu posiedzenia Rady galeria wypełniła się po brzegi.

Obecny na posiedzeniu autor „dodatku nadzwyczajnego” siedział jak na ogniu i rumienił się po uszy ze wstydu, słuchając docinków z galerji, wysyłanych pod jego adresem.

Jakiegóż jednak rozczarowania doznali sanatorzy!

Przed rozpoczęciem posiedzenia zabrali głos tow. radni: Karwowski i Kłosiński, którzy w ostrych słowach potępili pismaków sanacyjnych i złoży-

STANISŁAWÓW

SĄD NAD ROBOTNIKAMI

Rok 1928 był dla klasy robotniczej m. Stanisławowa rokiem niesłychanie ciężkich walk o prawo do życia, a w szeregu tych walk — na czoło wysunęła się akcja robotników tartacznych.

żeni stanęli przed Trybunałem w Stanisławowie.

Oporne stanowisko pracodawców doprowadziło do tego, że po całym szeregu pertraktacji, rozbitanych wskutek prowokacji pracodawców — robotnicy stanęli do walki strajkowej w miesiącu lipcu ub. r. Strajk trwał około 5 tygodni. Do walki ze strajkującymi robotnikami — kapitałiści zaangażowali z prowincji łamistralków i na tem tle doszło następnie do ostrego konfliktu między kapitałem a robotnikami. Z miejsca kilkudziesięciu robotników znalazło się za kratami kryminału. Na podstawie doniesienia policji — prokurator oskarżył 25 robotników tartacznych (w tem jedną kobietę) o „zbrodnie gwałtu publicznego”.

Podczas rozprawy na twarzach prawie wszystkich członków Trybunału widać było silne zdziwienie, a nawet oburzenie, skoro świadkowie i oskarżeni udowodnili, że robotnik za 12-godzinną pracę w tartaku otrzymywał aż... 1 zł 80 gr.!!! mając na utrzymaniu rodzinę, składającą się z 5-ręga osób, czyli, że na utrzymanie jednej osoby wypadło 30 groszy na dzień. I to był właściwy powód, dla którego robotnicy podjęli akcję strajkową.

Dnia 29 stycznia b. r. wszyscy oskar-

Z pośród 25 oskarżonych Trybunał po naradzie zasądził 5 towarzyszy i 1 towarzyszkę na areszt od 1 do 3 miesięcy, z zawieszeniem kary na trzy lata, resztę oskarżonych uwolniono.

Obrońców oskarżonych przeprowadzili adwokaci: dr. Darm i dr. Zasławski.

POŻAR W SZYBIE NAFTOWYM

Przed paru dniami wybuchł pożar w szybie naftowym w Uryczu (firmy Rudolf), który zniszczył wieżę, wraz z urządzeniem wiertniczym, wyrządzając szkodę około 1000 dolarów amer.

ne obchodzenie się z ogniem, przy ogrzewaniu rur dnia poprzedniego, wskutek czego ogień dostał się do trocin, będących w pace w szybie, a od nich zajęła się podłoga, a następnie cały szyb.

Przyczyną pożaru było nieostroż-

BRZEZINY

DZIWNE PRAKTYKI PARCELACYJNE

Majątek państwowy Łaznow (pow. Brzeziński), po wygaśnięciu kontraktu dzierżawnego z p. Grzymskim w 1927 r., Ministerium Rolnictwa przekazało Min. Reform Rolnych do parcelacji.

W niedzielę, 10 lutego, o godz. 4 p. p. w lokalu przy ul. Leszno 53 odbędzie się

P. Grzymski, przestając dzierżawić majątek, wymówił pracę wszystkim robotnikom.

Wstęp 1 zł. (z podwieczorkiem).

Czy to — wskutek zwłoki w przekazaniu majątku przez jedno ministerium — drugiemu, czy wskutek odłożenia terminu parcelacji — zwolnieni robotnicy otrzymali parcele tytułem dzierżawy.

Warszawski Wydział Kobiecej P. P. S. Wstęp 1 zł. (z podwieczorkiem).

Przy parcelacji Łaznowa Okręgowy Urząd Ziemi w Piotrkowie zatwierdził tych robotników - dzierżawców, jako nabywców po 1 morgu ziemi (parcele robotnicze).

plan parcelacyjny Łaznowa został zatwierdzony i pozostaje tylko, odwołanie do Trybunału Administracyjnego. Gdyby robotnicy z Łaznowa załatwiali swe sprawy przez Związek, to niewątpliwie sprawa inaczejby wyglądała. Ale dziwne jest stanowisko Urzędu: pozbawianie praw, przysługujących robotnikom, dlatego, że nie znają swoich uprawnień, nie powinno zdarzać się w instytucji państwowej.

Oczywista robotnicy rolni nabywając parcele zaprotesowali przeciw temu, do wdzając, że winni otrzymać parcele rolnicze, a nie przeznaczone dla robotników miejskich.

Dziwne też jest, że Urząd domaga się zaświadczeń od robotników, iż pracowali w Łaznowie, wiedząc, że gmina może wydać tylko świadectwo, iż mieszkali w folwarku. Sam Urząd jednak mógł uzyskać odpowiednie informacje w Starostwie. Urząd nie mógł przecież przypuszczać, że w Łaznowie wogóle nie było robotników! Ale gdyby nawet, to czy Urzędowi niewiadomo, że drobni dzierżawcy winni być nadzieleni parcelami rolniczymi?

Okręgowy Urząd Ziemi w odpowiedzi twierdzi, że jeżeli robotnicy rolni dowodzą, że byli robotnikami rolnymi, to dostaną parcele gdzieindziej, bowiem

DROHOBYCZ

ARESZTOWANIE CAŁEJ RADY GMINNEJ

W Woli Jakubowej (powiat Droho-bycz) policja aresztowała 12 członków Rady gminnej, Ukraińców, oskarżonych o powzięcie na posiedzeniu Rady antypaństwowej uchwały. Aresztowanych odstawiono do więzienia sadu okręgowego w Samborze.

KOBRYN

O ZARZĄDZENIE WYBORÓW DO KASY CHORYCH

Na masowym wiecu w Kobryniu uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko 3-letniemu rządowi komisarskim w miejscowej Kasie Chorych.

Rezolucja uchwała zwrócić się do właściwych instancji o zarządzenie w jaknajszybszym terminie wyborów do Zarządu Kasy Chorych w Kobryniu.

KATOWICE

WYBUCH W RESTAURACJI

Onegdaj wieczorem w ubikacji jednej z tutejszych restauracji nastąpiła eksplozja, skutkiem której zostały wybite szyby w oknach klatki schodowej, a kilka osób doznało poparzeń. Eksplozja nastąpiła wskutek zapalenia zapalniczki w ubikacji, gdzie nagromadziło się dużo gazu świetlnego z powodu niezamkniętego kurka gazowego.

GABIN (pow. gostyński) Z ŻYCIA ORGANIZACJI P. P. S.

Na zebraniu organizacyjnym P. P. S., z udziałem posła tow. Janiaka po referacie tow. posła wywiązała się dyskusja na temat różnych miejscowych bolączek.

Największą bolączką miejscowej organizacji jest brak własnego lokalu, który wstrzymuje należyty jej rozwój.

Postanowiono zakrzętnąć się w pierwszym rządzie koło nabycia lokalu. Następnego dnia odbył się tłumny wiec w sali kina, na którym referował pos. tow. Janiak.

Zebrani robotnicy wznosili entuzjastyczne okrzyki na cześć P. P. S.

SOSNOWIEC

ZAMARZEŁ NA ŚMIERĆ

W dniu wczorajszym zawezwana przez sąsiadów policja otworzyła jedno z mieszkań tutejszych, którego lokator staruszek Persons od paru dni nie wychodził z domu. Gdy otworzono mieszkanie, zna leziono leżące w łóżku martwe już zwłoki Personsa, który, jak ustaliło dochodzenie, zamarzył na śmierć, gdyż nie stać go było na zakupienie opatu, a nieopatrzone okna i cienkie ściany przepuszczały ostry mróz.

DĄBROWA

DOMY ZAGROŻONE PRZEZ PODZIEMNE WSTRZĄSY

Na skutek podania właścicieli domów zagrożonych wstrząsami podziemnymi, Urząd Górniczy wysłał wczoraj specjalną komisję, która dokonała szczegółowego badania wszystkich zarysowanych domów. Komisja stwierdziła, że wskutek wstrząsów podziemnych domom grozi katastrofa. W sprawie tej spodziewana jest dalsza interwencja Urzędu Górniczego.

W niedzielę, 10 lutego, o godz. 4 p. p. w lokalu przy ul. Leszno 53 odbędzie się

Podwieczorek TANECZNY,

na który Towarzyski i Towarzyszek oraz Sympatyków uprzejmie zaprasza

Warszawski Wydział Kobiecej P. P. S.

Wstęp 1 zł. (z podwieczorkiem).

Kobiecej Robotniczy KLUB SPORTOWY „START”

Cwiczenia są prowadzone w gimnazjum im. Królowej Jadwigi, Plac Trzech Krzyży, oraz w salach gimnastycznych szkół powszechnych. Sekretariat Klubu — Warecka 7. II piętro, codziennie czynny od 7 do 9 w.

Ziemi w Piotrkowie pokrzywdzeni!

Żądane dokumenty Związek dostarczy Ci. regowemu Urzędowi Ziemi, aczkolwiek łatwiej byłoby je dostać samemu Urzędowi, gdyby go więcej obchodziły uprawnienia robotników rolnych w parcelowanych przez władze państwowe majątkach.

Dyrekcja Piekarni Miejskiej

podaje do wiadomości, że w niedługim czasie zostanie uruchomiona Piekarnia Miejska i zostaną wysłani akwizytorzy do instytucji i sklepów prywatnych dla zbierania zamówień na pieczywo.

Z ŻYCIA PARTJI

MIEDZYNARODÓWKA PRAWNIKÓW SOCJALISTÓW. ZRZESZENIE POLSKICH PRAWNIKÓW SOCJALISTÓW. KOŁO WARSZAWSKIE.

Zebrań wszystkich prawników socjalistów, członków P. P. S., odbędzie się w poniedziałek, 11 b. m. o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Klubu Senackiego P. P. S. (wejście przez dawny Sejm). Ważne sprawy organizacyjne.

EGZEKUTYWA W. O. K. R. P. P. S. w poniedziałek 11 b. m. o godz. 6 wiecz. w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie egzekutywy Warszawskiego Okręg. Kom. Robotniczego.

SKOŁA SPOŁECZNO-POLITYCZNA.

W poniedziałek, 11 b. m., odbędzie się wspólne zajęcia obu kursów przy ul. Czerwonego Krzyża 20, Sala Konferencyjna.

Stawiennictwo słuchaczy obu kursów obowiązkowe.

Wykłady rozpoczną się punktualnie o godz. 6.15.

O. K. R. P. P. S. Warszawa - Podmiejska. Posiedzenie O. K. R. P. P. S. Warszawa-Podmiejska odbędzie się dnia 10 b. m. o godz. 10 rano przy ul. Długiej nr. 19. Na porządku dziennym: 1) Referat polityczny, 2) Sprawozdanie organizacyjne, 3) Wolne wnioski. Początek posiedzenia o godzinie 10-tej rano.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

Odczyt tow. Krzesławskiego. Staraniem dzielnicy „Starówka”, odbędzie się w czwartek, dnia 14. II w lokalu dzielnicy przy ul. Długiej 19, o godz. 7-ej wiecz. odczyt tow. Krzesławskiego p. t.: „Obecna sytuacja polityczna”.

W NIEDZIELĘ, 10 b. m.

Dzielnica Jerolimka. O godz. 11 rano w lokalu Warsz. Wyzd. Kob. PPS., Leszno 53, odbędzie się zebranie Wydziału Organizacyjnego Dzielnicy Jerolimskiej PPS.

Koło PPS. Polskich Zakładów „Skoda”.

O godz. 11 rano w lokalu Warsz. Wyzd. Kob. PPS., Leszno 53 odbędzie się zebranie Koła PPS. Polskich Zakładów „Skoda”.

Dzielnica Śródmieście. Jutro o godz. 11-ej rano w lokalu, Warecka 7, odbędzie się zebranie Dzielnicy Śródmiejskiej, na którym zostanie ogłoszony odczyt przez tow. post. Liebermana pod tyt.: „Rewizja Konstytucji”.

Koło PPS. Fabryki Norblina, B-cia Buch i Werner. O godz. 11 rano w lokalu Warsz. Wyzd. Kob. PPS., Leszno 53, odbędzie się zebranie Koła PPS. fabryki Norblina.

PONIEDZIAŁEK 11 b. m.

Koło Szoferów PPS. O godz. 6 wiecz. posiedzenie komitetu, a o godz. 7 wiecz. ogólne zebranie członków koła. Stawiennictwo obowiązkowe.

Rejestracja i zapisy do koła Szoferów P. P. S. odbywają się codziennie w lokalu Dzielnicy Śródmiejskiej, Warecka 7, od godz. 6 do 8 wiecz. u tow. Rybakowej.

RUCH ZAWODOWY

ZW. PRAC. KOMUN. I INSTYTUCJI UŻYT. PUBL., ODDZIAŁ VI (TRAMWAJE).

Jutro, w poniedziałek, o godz. 6.30 wiecz. w I terminie, o godz. 7 wiecz. — w II terminie, odbędzie się sęd. doroczne Walne zebranie członków oddziału VI (Tramwaje).

Porządek dzienny: 1) Wybór władz Związku. 2) Sprawa przesunięć. 3) Taktyka Związku na przyszłość.

Ze Związku Niższych funkcjonariuszów państwowych. Dziś o godzinie 3-iej popołudni odbędzie się Walne Sprawozdawcze Zebranie członków Koła Warszawskiego Zw. Niższych Funkcjonariuszów Państwowych w lokalu własnym przy Al. 3-go Maja nr. 7-9-11.

Ze Związku Metalowców. W niedzielę, dnia 10 b. m. o godz. 10 rano punktualnie, w sali Związku Metalowców, ul. Leszno 53, odbędzie się Walne Zebranie gisierów. Powyższe zebranie jest zwołane w 2 terminie i odbywać się będzie bez względu na ilość przybyłych.

Wzywamy wszystkich towarzyszy formarzy (gisierów) do licznej przybycia. Na porządku dziennym: wybory Zarządu Sekcji.

MŁODZIEŻ

Org. Mł. TUR. Posiedzenie Egzekutywy Okręgu Warszawa - Podmiejska, odbędzie się we środę dnia 13 lutego r. b. o godz. 6.30 wiecz. w lokalu. Długa 19, 1-sze piętro. Obecność wszystkich delegatów konieczna!

Powazkowskie Koło Młodzieży T. U. R. im. L. Misiolka. Dziś o godz. 7 wiecz. w lo-

KATASTROFALNE SKUTKI MROZÓW

POWÓDŹ I BRAK WODY NA UL. CHŁODNEJ I WIDOK

Siarzysty mróz, jaki panował onegdaj w nocy, spowodował, że przy ul. Chłodnej 38 i Widok 16 pękły rury wodociągowe. Około godz. 23-ej właściciel owocarni przy ulicy Chłodnej 38, Szymon Kapusta, zdziwiony był wielce, że nagle i niespodziewanie z pod podłogi w jego sklepie zaczęła buchać woda, zalewając jednocześnie i skromne mieszkanie. Początkowo właściciel sklepu sam chciał usunąć wodę, lecz z każdą chwilą wdzierały się coraz to nowe strumienie. Zaalarmowany dozorca pobiegł do piwnicy, znajdującej się pod sklepem Kapusty, i stwierdził, że piwnica ta, w której oprócz wodomiaru znajdowały się towary Kapusty, między innymi 6 pudłów jabłek, jest całkowicie zalana wodą do wysokości niemal pół metra. Jednocześnie przechodnie zauważyli, że z latarni elektrycznej, gdzie znajduje się otwór do zapalania, zaczęła tryskać woda niżej fontanna. Po pewnym czasie silne prądy wody przedostały się przez ściany i do sąsiednich sklepów: Szmula Tatar — z bielizną i konfekcją damską i męską oraz — spożywczego, należącego do Szlamy Borensztejna, zalewając jednocześnie i mieszkanca właścicieli tych sklepów. Dozorca zaalarmował komisariat, rządcę domu oraz Inspekcję rur wodociągowych i kanalizacyjnych. Zanim przybyło pogoto-

wie z Inspekcji, woda dosięgała 25 cm. Jak silny był prąd wody, świadczy to, że z owocarni Kapusty popłynęły ryzostokiem czekolada, orzechy, pierniki, pomarańcze i inne artykuły. Podwórce, chodnik i jezdnia również znalazły się pod wodą. Wobec tak groźnego zalewu, zaalarmowano 4-ty oddział straży ogniowej, który przybył niezwłocznie na miejsce katastrofy i po pewnym czasie wodę z zalanej piwnicy i sklepów wypompował. Właściciel owocarni oblicza straty na sumę około 1000 zł. Wczesnym rankiem robotnicy z Inspekcji kanalizacji przystąpili do rozkopania ziemi i poszukiwania pękniętej rury. Przez czas tych robót zamknięto dopływ wody w 11-tu domach, t. j. od ul. Żelaznej do Wroniej — po stronie parzystej. Pozbawieni wody lokatorzy cierpią ja ze specjalnego kranu, urządzone na ul. przed domem Nr. 35. — Przy ul. Widok 16 wczoraj, o godz. 5-tej, gdy wszyscy lokatorzy byli jeszcze pogrążeni we śnie, również pękła rura, zalewając na wysokość metra wszystkie piwnice lokatorów — w liczbie 40-tu. Wszyscy lokatorzy ponieśli z tego powodu dotkliwe straty, wskutek zalania zapasów zimowych, w pierwszym rzędzie ziemniaków, kapusty i tym podobnych artykułów żywnościowych

3000 OSOB PRZEZ 7 GODZIN NA MROZIE

Codziennie niemal przy zbiegu ul. Karowej i Browarnej gromadzą się już od godz. 23-ej tłumy bezrobotnych robotników, którzy czekają przed mieszczącym się tam — Zakładem Oczyszczania Miasta — na zapis do uprzątnięcia śniegu

z ulic. W nocy z piątku na sobotę oczekiwało przez 7 godzin, t. j. do chwili rozpoczęcia zapisu, około 3.000 bezrobotnych. Z liczby tej Zakład przyjął tylko 2.200 rob. (WAD).

SMIEŃ PRZY PRACY

W zakładzie kąpielowym p. f. „Rzymskie” (Krak. Przedm. 18) zasłabł nagle i stracił przytomność przy pracy 36-letni Jan Mły-

narczyk (Furmańska 12), Lekarz Pogotowia prywatnego stwierdził śmierć wskutek udaru mózgowego. (WAD).

ROBOTNIK POD STOSAMI WĘGLA

Przy ul. Towarowej 13, na terenie działu opałowego rozładunkowego stacji „Syberia”, należącej do M. Z. Z. W., wczoraj rano przechylił się wóz naładowany węglem, wskutek czego stosy węgla przysypały robotnika, 53-letniego Tomasza Penkę (Zolibórz). Lekarz

Pogotowia stwierdził u Penki ogólne potłuczenie, wstrząs mózgu i krwotok wewnętrzny. Po nałożeniu opatrunku, nieszczerzącego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus. (WAD).

SMIEŃ W KĄPIELI

Przy ul. Lubeckiego 6, w mieszkaniu Berka Katza, w czasie nieobecności domowników, służąca jego, 26-letnia Chaja Szafirówna, urządziła sobie kąpiel. Gdy żona Katza powróciła i nie zastała służącej, zaczęła dobijać się do łazienki. Gdy na dłuższe pukanie nikt nie odpowiadał, zaś z odkrytą

go kranu zaczęła przeciekać woda już do pokoju, wtedy drzwi wyważono i znaleziono Szafirównę pływającą w wodzie. Wezwany lekarz prywatny stwierdził już śmierć Szafirówny, która mogła nastąpić prawdopodobnie wskutek ataku sercowego. (WAD).

kału koła przy ul. Dzielnej 95, rozpoczęło się wieczornica taneczna. W programie przewidywane są liczne niespodzianki. Turowcy z innych kół proszeni są o liczne przybycie.

Komitet Centralny. Zebranie Kom. Centr. Org. Młodz. T. U. R. odbędzie się w środę, dnia 13 lutego o godz. 7 wiecz. w lokalu Warecka 7.

Wzwanie. Komitet Centralny Org. Mł. T. U. R. wzywa wszystkie miejscowe organizacje, by bezwzględnie do dnia 15 lutego nadesłały wykaz przypuszczalnej ilości jadących na Zlot do Wiednia.

Oddział TUR. Warszawa - Podmiejska. We wtorek, 12 b. m. o godz. 7 wieczorem w Grodzisku Mazowieckim na kursach samorządowych, odbędzie się wykład senatora tow. Kopicńskiego o temat: „Prace Samorządu w zakresie szkolnictwa”.

Chór koła im. L. Misiolka. Próby chóru odbywają się w czwartki od godz. 7.30 do 9 wiecz. w lokalu przy ul. Dzielnej 95. Jeszcze przyjmuje się zapisy nowych członków do chóru.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI TOW. UNIW. ROBOTNICZEGO

Dyżury sekretariatu odbywają się we wtorki, czwartki i soboty między godziną 6 a 8 wiecz. w lokalu przy ul. Wareckiej 7, I piętro.

ZEBRANIE ZARZĄDU WARSZAWSKIEGO T. U. R., odbędzie się we wtorek, dnia 12, lutego o godzinie 5 popoł. w lokalu przy ul. Wareckiej 7, I piętro.

Ruch kult.-oświatowy

Z Tow. Klubów Kobiet Pracujących. Towarzystwo Klubów Kobiet Pracujących. pracując ułatwić kobietom tanie i gustowne przyodzobienie mieszkań, inicjuje lekcje haftu i innych robót kobiecych. Pierwsza lekcja — pogadanka o. Jadwigi Pożaryskiej

Gwarant. OSZCZĘDNOŚCI w Komunalnej Kasie Długa 51. lokata pow. Warsz. Wkłady procentują z wymówieniem: 30 dniowem — 9%; 14 dn 8%; na każde ząd. — 7% R-ki czekowe — 6%. Działalność Kasy poręcza (§ 4 statutu) całym swym majątkiem Związek Komunalny (23 gmin — 5 miast).

KRONIKA

Rewizja Szpitalnictwa i Opieki Społecznej. Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w składzie radnych: ks. Krygiera i tow. Hartleba, rozpoczęła rewizję Wydziału Opieki Społecznej i Szpitalnictwa. Komisja rozpoczęła pracę od zwiedzania szpitali i zakładów opiekuńczych.

Zaostrzenie kar za samowolne hamowanie pociągów. Min. Komunikacji zamierza zaostrzyć kary za niezasadne hamowanie pociągów osobowych do 1.000 zł. Dotąd kara za niezasadne pociągnięcie hamulca wynosiła zł. 100. Lekkością hamulca pociąg, będą pociągami do odpowiedzialności karnej.

„Śledz” w Klubie Artystycznym. Polski Klub Artystyczny (Hotel Polonia), obchodząc będzie pożegnanie Kanału tradycyjnym „Śledziem”, we wtorek, dnia 12-go lutego. Początek „śledziowej” uroczystości, o godz. 9-tej wiecz.

POKWITOWANIA

Na Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci Składa tow. Józef Kujawa zł. 5.

DLA CENTRALNEJ BIBLIOTEKI ROBOTNICZEJ ZŁOZYLI:

Tow. senator Bolesław Limanowski 300 tomów.

Frydowa — 15 tomów.
Rakfałd Zygm. — 15 tomów.
Tow. Budzińska-Tylicka — 80 tomów.

OGŁOSZENIE.

Od 1-go kwietnia b. r., wakuje w Gniewie — Pomorzanie burmistrz.

Pobory IX grupy, szczebel a z wszelkimi dod. 10% dod. repr. i wolne mieszkanie; wiek 30 — 40 lat. Do zgłoszenia, które przesłać trzeba na ręce przewodn. Rady Miejskiej p. Ed. Filczka w Gniewie najpóźniej do 22 b. m. — należy dołączyć życiorys, świadectwo moralności, odpis świadectw z dłuższej praktyki samorządowej lub państwowej i zapod. referencyj. Kandydatom, którzy posiadają wykształcenie fachowe i mogą się wykaazać odpowiednią zdolnością w administracji wzgl. jeżeli się wykażą w swojej praktyce lub swoim urzędowaniu odpow. zdolnością przez pewien okres czasu, przynajmniej wyższą grupę.

Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Gniew, dnia 6 lutego 1929 r.

MAGISTRAT.

Dzięgielewski burmistrz.

„POBUDKA”

TYGODNIK ILUSTROWANY URUCHOMIŁA KARUZELĘ HUMORU I SATYRY zobaczycie w Nr. 6 który ukazał się w sprzedaży i kosztuje tylko 40 groszy. Czytajcie i prenumerujcie

Adres WARSZAWA, WARECKA 7.

MEBLE

oraz OTOMANY najtańsze źródło nowych, używanych, Ratami i gotówka Leszno 33 — 10.

MEBLE

oraz OTOMANY na raty! Najtańsze źródło nowych i używanych. Złota Nr. 26. Sklep.

Dr. Jan Ałabin

Królewska 31. Ch. skórn. wener. analiz. niemoc pł. Lecz. światłem. 9-8 1/2. Niezam. i prac. uwzględn.

Ogłoszenia drobne

A) ZEGARY ścienne, zegarki, pierścionki, kolczyki, obrączki na rękę bez załączki — zegarmistrz Ch. Gutmacher, ul. Smocza Nr. 21 mieszkania 7 róg Zielnej.

Do wynajęcia pojedyncze pokoje i pokój z kuchnią. Wiadomość Miedziana Nr. 1 u dozorczy.

JĘZYKI OBCE bez nauczyciela stają się dostępnymi przy pomocy samouczków Wydawnictwa „Pomoc Szkolna” Wajnera, ułożonych metodą koncentryczną. Wkrótce w czasie największego sukcesu. Żądacie we wszystkich księgarniach. Katalog książek ulatwiających naukę wogóle oraz okazową książkę wysyła gratis Wydawnictwo „Pomoc Szkolna” — Wajnera, Warszawa, Bieleńska 5/36.

Potrzebny świadczony i samodzielny majster do fabryki kleju i tuszu z kostnego w Maloopolce. Oferty z świadectwami należy wnieść pod „nającychmiast” do Administracji czasopisma.

Żeby sztuczne. Reperacja na poczekaniu. Przy laboratorium gabinet dentystyczny. Plombowanie, usuwanie bezbolesne. Członkom Kasy Chorych podług kosztorysu. Długoletnia gwarancja. Dogodne warunki. Senatorska 33.

Ortędną, Parłofonu instrumenty w wielkim wyborze oraz plity nutowe nagrane na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca „Lutnia”, Marszałkowska 68.

Od 3 miesięcy zaginął uczeń V klasy Gimn. Polsk. Mac. Szkolnej w Grodnie Teodor Pławski lat 16. Rysost: wzrost średni, nos długi, cera szara, trzyma się po-chylo. Ktoby wiedział o miejscu jego pobytu proszony jest o powiadomienie stróżkanej matki wdowy, pozostającej w niezmiernie ciężkiej sytuacji materialnej. Adres: Grodno, ul. Podolna 14

Robotnicy popierają swoje pismo codzienne

REFORMACKIE pigułka z marką Zakonnik znane od 1602 roku. Regulują siłę, chronią od reumatyzmu, cierpienia wzdęcia, nadmiernej otyłości, artretyzmu, edemów krwi do głowy, migreny, hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonności do obrzęku są łagodnym środkiem przeczyszczającym. Użytko 1 do 2 pigulek na noc. Cena pud. Zł. 1.35 wrobu apteki **Karczewski Tuszyński**, Warszawa, Trebacka 4. *Żądać w aptekach i składach z „ZAKONNIKIEM”*

FARBULICIE OBUWIE LINNE WYROBY SKÓRZANE KRAJOWE MI BARWNIKAMI **KOLORYT**

ŚWIAT EKRAŃU

JUŻ NIE UJRZYMY MAE MURRAY

Uroczą Mae Murray, świetną odtwórczyni „Lalki paryskiej” i wielu innych wybornych kreacji „skończyła się”. Uznano ją „za starszą” i nie odnowiono kontraktu.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 8. Długa 25.

Początek o godz. 6³⁰.

Soboty i niedziele o godz. 5³⁰.

Podwójny program.

Dla młodzieży dozwolone.

1) COLLEN MOORE

w arcywesołej komedji „Panienka z borem”...

2) SNOUK wyprawa polarna.

Codziennie seanse oświatowe wyłącznie dla szkół. W soboty o godz. 12-ej, niedziele i święta o godz. 11⁴⁵ i 1¹⁵ dla publiczności.

Kino „SŁONCE”

Bieleńska 5. Pocz. o g. 4.30, ost. 10.

Dzisiaj rekordowy podwójny program!

BRYGIDA HELM

w filmie sens.-erotycz. prod. 1929 r.

„Yosziwara-Yacht Rozkoszy”

Nadzwyczajne gratisowe uzupełnienie

„WROBELKI” z Mery Pickford.

Ceny od 1 zł. Sala dobrze ogrzana.

Uwaga! Dzisiaj w Niedzielę o godz. 12 i 2-ej pp. przedstawienia popularne

„WROBELKI” z Mery Pickford.

Ceny biletów od 50 gr.

„PAN” NOWY-SWIAT 40.

Początek o g. 5 pp.

Film ze śpiewem

LYA DE PUTTI

w najnowszym swym filmie europejskim

GRZECHY ROZWÓDKI

W akcie IV odśpiewana zostanie piosenka

„Całuję twoją dłoń, madame”

(słowa ANDRZEJA WŁASTA).

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

„PONAD ŚNIEG”

W najbliższym czasie ma się odbyć premiera przeróbki sztuki Żeromskiego „Ponad śnieg”. Sztuka ta pełna niespodzianek i niezmiernie oryginalnych pomysłów, nadaje się ogromnie do przeróbki na ekran.

Zofia Korywo w filmie „Ponad śnieg”.

FILMY DŹWIĘKOWE

Ciągle słyszymy i czytamy w pismach fachowych o filmach dźwiękowych. Słyszeliśmy już niejednokrotnie alarmy, że już, już filmy te mają się ukazać na ekranach Warszawy. Alarmy te jednak dotąd są fałszywe. Jak dotąd nie tylko nie mieliśmy okazji ujżenia takiego filmu ale nawet nie słyszymy o żadnych konkretnych projektach wyświetlania takich filmów.

Mamy chęć je zobaczyć. Dlaczego nie widzimy. Nie wiemy. Czyżby były za drogie dla Polski?

FILM O SPORCIE

Na ekranie „Rococo” od kilku dni bawi film oryginalny, film niecodzienny. Niema w nim banalnej akcji, niema takiej lub innej intrygi. Jest natura, nieprawdopodobnie piękne widoki zaśnieżonych gór i sprężyste postacie sportowe.

Ten film to „biała Olimpiada” — to Saint Moritz.

Wszystkim amatorom narciarstwa, tym wszystkim co wzdychają do słońca i śniegu siedząc w zadymionych i dusznych biurowych pokojach film ten polecamy. Niech choć oczyma, choć duszą wezmą udział w zawodach „na białej arenie”. Ika.

DEGRADACJA POLI NEGRI

Nasza uroczą rodaczką Pola Negri została zdegradowana. Gwiazda jej zaczyna zdaje się gasnąć. Najlepszym dowodem tego jest fakt, iż obecnie nie odnowiono już z nią kontraktu w Ameryce i że wskutek tego Pola Negri nagrywa swój pierwszy film europejski. Smutne to ale prawdziwe: Gwiazdy odchodzą.

CO GRAJĄ KINA

Apollo: „Złoty paszport”.
Colosseum: „Rapsodia węgierska”.
W małej sali: „Nad brzegami Gangesu”.
Casino: „Arlekinada życia”.
Capitol: „Golgota miłości”.
Filharmonja: „Tajemnice Wschodu” (Szechereza).

Miejski: „Panienka z borem” i „Snouk” (wyprawa polarna).
Pałace: „Rapsodia węgierska”.
Pan: „Grzechy rozwódki”.
Rococo: „Na białej arenie” i „Mogila wśród lodowców”.
Splendid: „Ludzie podziemi”.
Światowid: „Ludzie podziemi”.
Stylowy: „Rajski ogród”.
Słońce: „Josziwara — jacht rozkoszy” i „Czar walca”.

Wodewil: Śmiertelna krzywda.
Quo Vadis: „Powojenni panowie”.
Astra: „Gehenna Miłości”.
Uciecha: „Boska Kobieta” z Gretą Garbo
Trianon: „Chicago”.
Sekoi: „Wołga, Wołga...”.
Mowa: „Małżeństwo” z Brygida Helm.
Tombola: „Rekordzistka” i „Zdradziecka kula”.

Italja: „Kochankowie”.
Baśka: „Przedwiośnie”.
Muzas: „Strzelec cesarski”.
Tezza: „Złota lilja” i „15 minut strachu”.
Kometa: „Małżeństwo” z Brygida Helm.
Praga: „O świcie” (Miss Cavel).

Kino „PALACE”

Chmielna 9. Pocz. o godz. 5.30 pp.

Najpiękniejszy film miłosny sezonu

„RAPSDIA WĘGIERSKA”

W rolach głównych:

DITA PARLO, LIL DAGOWER I WILLI FRITSCH.

„PREZYDENT”

Mająca się niedługo odbyć premiera obrazu p. t.: „Prezydent” ma dwa nielada atuty: Suzy Vernon, rozkoszną brunetkę i wspaniałego w roli „amantów” Mozzuchina.

Suzy Vernon i Mozzuchin w filmie „Prezydent”.

„TAJEMNICA SKRZYŃKI POCZTOWEJ” W PARYŻU

Już w dniach najbliższych ujrzymy najnowszy film polski, realizacji Aleksandra Reicha, p. t. „Tajemnica skrzyńki pocztowej”. Dużą uwagę zwrócił realizator obrazu na stronę techniczną filmu, której kierownikiem był operator „D-ra Caligari”, H. Andruschin. Nakręcono przeszło 12.000 mtr. negatywu, co, jak na polskie stosunki, jest bardzo wysoką pozycją.

Obecnie francuska wytw. „Europeen film”, po obejrzeniu pierwszej kopii „Tajemnicy”, zaangażowało, jak wiadomo, reż. Reicha oraz główną bohaterkę obrazu p. Izę Bellinę do filmu „Dezertarka” Rostanda. „Tajemnica skrzyńki pocztowej” została zakupiona na Francję przez wyżej wymienioną placówkę i prawdopodobnie bezpośrednio po premierze w Warszawie będzie wyświetlana w paryskim „Cinema Madeleine”.

PALACE—COLOSSEUM RAPSDIA WĘGIERSKA.

Lil Dagower i Willy Fritsch stanowią wyjątkowo uroczą parę, to też ich gra jest nielada atutem „węgierskiej rapsodji”, filmu pełnego gorącego słońca i gorącej miłości. Można śmiało powiedzieć, że aż się ciepło robi, patrząc na ten obraz — tyle w nim żywiołowości i temperamentu, tyle uroczych momentów.

Poza stroną dekoracyjną (b. efektowną) i

FILM POLSKI ZAGRANICĄ

„Przedwiośnie” wyświetlane jest obecnie we Francji i cieszy się dużym powodzeniem.

Wytworne KINO-VARIÉTÉ

„ASTRA”

(Dzika 51 róg Szczęśliwej).

Na ekranie:

„GEHENNA MIŁOŚCI”

z IWANEM PÉTROVICZEM

w roli głównej:

Na scenie: pod kierunkiem

BOLESŁAWA NORSKIEGO-NOZYCY

1111 pięknych dziewcząt

udział biorą: Trojanowscy (balet),

Astra-Girls (6. Szpakowski (humorysta),

Cezary Rom (cygan), Bolesław

Norski-Nożyca (conferencier).

Wywi—PAT i PATACHGN

na scenie tylko 7 dni.

Własność „PETEF”.

„CASINO” Nowy Świat 50

Początek o g. 4.

ost. seans o g. 10.10.

Dzisiaj ostatni dzień!

Przebój produkcji europejskiej!

ARLEKINADA ŻYCIA

Wytwórnia: BRITISH INT. PICTURES

Reżyseria: R. EICHBURG.

W rolach głównych:

HENRYK GEORGE znakomity tragic

FEE MALTEN

nowa gwiazda pełna urody i wdzięku

LUDWIK LERCH

posagowo piękny amant.

Własność „PETEF”.

WODEWIL Nowy Świat 43

Pocz. o g. 4-ej pp.

Rewelacyjna kreacja genialnego tragiczika

RUDOLFA SCHILDKRAUTA

wiośnianej VIRGINII BRADFORD

króla męskiej urody na r. 1929

FRANKA MAYON

utalentowanego malca

COGHLANA

potężny dramat erotyczno-życiowy

„ŚMIERTELNA KRZYWDA”

porywająca opowieść o wielkiej miłości

i poświęceniu.

Film, który przemawia do serca i duszy.

romantyczna (również efektowna) żądnej treści głębszej niema. Nie spodziewaliśmy się jej zresztą, bo jest to film z rzędu t. zw. „lekkich”. Błyskotliwość akcji rywalizuje tu z błyskotliwością urody bohaterów. Ponieważ i jedna i druga jest efektowna więc publiczność jest zadowolona. Ika.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADIO?

DZIS,

10.15 — 11.30 Transmisja z Katedry Wileńskiej. 11.30 — 14.30 Transmisja z Zakopanego konkursu skoków z Międzynarodowych Zawodów Narciarskich w Zakopanem. 14.30 — 14.50 Odczyt „Walka ze szkodnikami w sadzie”. 14.50 — 15.10 Odczyt „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze”. 15.10 — 15.15 Komunikat meteorologiczny. 15.15 — 17.30 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej. 17.30 — 17.50 Odczyt „Idea Kopernika w świetle badań naukowych”. 17.55 — 18.20 — „Z przeżyć i dziejów narodu”. 18.20—19.00 Koncert popołudniowy. 19.00 — 19.20 Rozmaitości. 19.20 — 19.45 Odczyt p. t.: „W dziele Nilu”. 19.45 — 19.55 Nadprogram i komunikaty. 19.56 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 20.00 — 20.25 „Rozrywki umysłowe”. 20.30 — 20.45 Kwadrans literacki. 20.45 — 22.00 Szopka radiowa p. t.: „Rozgardiasz w eterze”. 22.00 — 22.30 Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Komunikaty PAT-a. Komunikaty: policyjne, sportowe i nadprogram 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

JUTRO,

11.56 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, helna z Wieży Mariackiej w Krakowie. komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.10 — 13.00 Koncert z płyt gramofonowych. 13.00 — 13.15 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny. 13.15 — 14.50 Przerwa. 14.50—15.10 Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 15.10 — 15.35 Odczyt „O artylerii”. 15.35—15.50 Tygodniowy przegląd komunikacyjny. 15.50 — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 16.45 — 17.00 Przerwa. 17.00 — 17.25 Odczyt „Zagadnienia dnia codziennego i radio”. 17.25 — 17.50 Odczyt „Z życia wyrazów”. 17.55 — 18.50 Transmisja muzyki tanecznej. 18.50 — 19.10 Rozmaitości. 19.10 — 19.35 Wykład literatury francuskiej. 19.35 — 19.55 Przerwa. 19.56 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium A-

stronomicznego. 20.00 — 20.25 Odczyt „W dolinie Wieprza”. 20.30 — 22.30 Koncert wieczorny. Komunikat lotniczo - meteorologiczny. Komunikaty: PAT-a, policyjne, sportowe i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

ZE SPORTU

PRZED WIELKIM KONKURSEM SKOKÓW NA KROKWI

Na skoczni na Krokwi ukończono ostatnie przygotowania. Mimo silnych mrozów, pracowano do ostatniej chwili około 100 ludzi.

W. KATAJEW.

SZÓSTE MOCARSTWO

Z ros. przełożyła Halina Pilichowska.

Wołodja odgarnął z szykiem włosy z czoła i palając obywatelskim oburzeniem, mówił:

— Towarzyszu redaktorze! Fakt niebywały. Nie będąc komunistą, lecz wogóle i w szczególności stojąc na platformie, uważam za swój moralny obowiązek, więcej nawet, za swój ogólnoludzki obowiązek... zakomunikować... tembar-dziej, że mogą to potwierdzić lokatorzy... i widział nawet pewien znajomy architekt.

— Proszę o podanie faktów.

— Zaraz. W fazie, gdy władza sowiecka wchodzi na drogę przemysłowo - handlową, proszę... to znaczy na drogę ekonomiczną... To znaczy rolni... jednym słowem... i lokatorzy z 15 numeru, mogą to potwierdzić

— A wy, towarzyszu, przynieście mi to wszystko na piśmie.

— Zrobione. Proszę.

Redaktor przekreślił fachowo czer-

Stan skoczni jest doskonały. Dekoracja zielenią i flagami o barwach narodowych jest bardzo bogata. Całość robi wrażenie barwej alei na tle imowej przyrody. Osobna trybuna jest przeznaczona dla sprawozdawców radiowych. Niedzielny konkurs skoków podawany będzie przez radio prawie przez wszystkie stacje europejskie. Transmisją tą kierować będzie dyrektor Polskiego Radia, inż. Chamiec.

ULASKAWIENIE TILDENA.

Związek tenisowy Stanów Zjednoczonych przywrócił Tildenowi prawa amatora, które zostały mu odebrane za pyszanie artykułów prasowych o turnieju w Wimbledon w roku zeszłym. Tilden udaje się dnia 8 maja wraz z Hunterem do Europy.

wonym ołówkiem jedenaście dużych ston wzniesłego wstępu o ekonomicznym odrodzeniu kraju i zostawił parę skromnych wierszy:

„O katastrofę nietradno”.

Dom, oznaczony liczbą siedem, przy ulicy Zuzina jest kompletnie zrujnowany i grozi zawaleniem. Dach przepuszcza wodę. Niezbędny jest gruntowny remont. Dalsza zwłoka równa się śmierci. Stu pięćdziesięciu ludziom grozi zagłada. Komun-choz najwidoczniej śpi!

Nazajutrz zrana mówił Wołodja z podnieceniem do redaktora:

— Prasa, to — szóste mocarstwo, towarzyszu redaktorze! Nie będąc komunistą, lecz wogóle i w szczególności stojąc na platformie, jak również ucząc się na rabfaku... Lokatorzy mogą potwierdzić, jak to zresztą trafnie zauważył... Komun-choz najwidoczniej śpi... Komun-choz jednak najwidoczniej nie spał.

Na ulicy rozległ się gwar ludzki, tur-

„Rab-fak — robotniczy fakultet! (wydział).

TEATR i MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Dama pikowa”

Narodowy

o 4 pp. „Pan Jowialski”

o 8 w. „Brać marnotrawny”

Nowy

o 8 w. „Adwokat i róża”

Letni

o 4 pp. „Kokoty z towarzystwa”

o 8 w. „Panienka z dancingu”

Teatr „Ateneum” (ul. Czerwonego Krzyża 20). Dzisiaj o 4 popoł. „Zlamana drabina”, o 8 wiecz. „Dzwony Kornewilskie”. Jutro teatr nieczynny. We wtorek „Dzwony Kornewilskie”.

Teatr Wielki. Wieczorem „Dama pikowa”

Teatr Narodowy. „Brać marnotrawny”.

Dzisiaj o godz. 4 popoł. „Pan Jowialski”.

Teatr Nowy. Codziennie „Adwokat i róża”.

Teatr Letni. Dzisiaj „Panienka z dancingu”.

Dzisiaj o godz. 4 popoł. „Kokoty z towarzystwa”.

Teatr Polski. Dzisiaj „Włamanie”.

Dzisiaj o godz. 4 popoł. po cenach znizowanych „Cudowny pierścień”.

We wtorek premiera wesołej komedji Hemara „Dwaj panowie B.”

Teatr Mały. Dzisiaj „Murzyn warszawski”.

Teatr „Morskie Oko” Jasna 3. Codziennie rewja p. t. „Tysiąc pięknych dziewcząt”.

Teatr Qui Pro Quo. Codziennie „M. S. Z., czyli pamiętaj o mnie”.

Teatr „Czerwony As”. Dzisiaj „W szale karnawału”.

Dom Żołnierza. Dzisiaj o godz. 4 popołudniu „Szczęście Frania”, o godz. 8 wiecz. „Skazaniec”, „Złoty cielec” i „Ciotka umarła”.

Z Filharmonji. Jutro, odbędzie się poranek muzyczny poświęcony Karłowiczowi w programie „Oświeceniowie”. koncert skrzypcowy w wykonaniu p. Zdzisława Roesnera. Dyryguje p. Ozimiński. Jutrzej szw popołudniowy koncert symfoniczny zawiera w programie iako nowość, suitę „Kaziuki”, którą dyrygować będzie kompozytor, zaś pod dyktando p. Szulca wykonane będą dwa nokturny Debussy'ego. Rapsodia Jotevki uwer-tura Vitolu, „Schelomo” Blocha (partię solową na wiolonczeli wykona p. Lanes). Solistka p. Janina Turczyńska, doskonała i znana śpiewaczka, odśpiewa z orkiestrą arie z op. „Turandot” Pucciniego i arie z „L'enfant prodigue” Debussy'ego. Poza tem wiolonczelista p. Rafał Lanes, odegra koncert Saint - Saens.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30 drobne za wiersz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI. Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S. Odbito w druk. „Robotnika”, Wawerska 7.